

Briuselis, 2018 m. gegužės 4 d.
(OR. en)

5664/18

LIMITE

CORLX 39
CFSP/PESC 68
FIN 69
RELEX 376
CONUN 139
COARM 156

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Gairės dėl sankcijų. Atnaujinta redakcija

1. 2003 m. gruodžio 8 d. Taryba patvirtino Gaires dėl sankcijų.¹ Naujausią peržiūrėtą ir atnaujintą gairių tekstą Taryba priėmė 2017 m. gruodžio 18 d.²
2. 2018 m. balandžio 24 d. RELEX darbo grupė (sankcijos) susitarė dėl naujų elementų, susijusių su finansavimo ar finansinės paramos apibrėžtimi, kuri įtraukta į šio pranešimo priede išdėstyto Gairių dėl sankcijų konsoliduotos redakcijos projekto 59a punkte.
3. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, Nuolatinių atstovų komiteto prašoma:
 - patvirtinti susitarimą dėl šio pranešimo priede išdėstyto Gairių dėl sankcijų konsoliduotos redakcijos projekto;
 - rekomenduoti Gairių dėl sankcijų konsoliduotos redakcijos projektą perduoti Tarybai priimti.

¹ Ribojamųjų priemonių (sankcijų) pagal ES bendrą užsienio ir saugumo politiką įgyvendinimo ir vertinimo gairės (dok. 15579/03).

² Dok. 15598/17.

**RIBOJAMŲJŲ PRIEMONIŲ (SANKCIJŲ)
PAGAL ES BENDRĄ UŽSIENIO IR SAUGUMO POLITIKĄ
ĮGYVENDINIMO IR VERTINIMO GAIRĖS**

I.	Įvadas	4
II.	Principai	5
	A. <u>Tikslai</u>	5
	B. <u>Teisiniai klausimai</u>	6
	C. <u>Tikslinės priemonės</u>	8
	D. <u>Asmenų ir subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašai</u>	9
	E. <u>Išimtys</u>	12
	F. <u>Keitimasis informacija ir atskaitomybės reikalavimai</u>	13
	G. <u>Ribojamųjų priemonių galiojimo pabaiga arba jų peržiūra</u>	14
	H. <u>JT Saugumo Tarybos rezoliucijų įgyvendinimas</u>	16
	I. <u>Kompetencija</u>	18
	J. <u>Jurisdikcija</u>	19
	K. <u>Atitiktis reikalavimams</u>	20
	L. <u>Informavimas ir ryšių palaikymas</u>	24

III. Teisinių dokumentų standartinės formuluotės	Error! Bookmark not defined.
A. <u>Apibrėžtys</u>	Error! Bookmark not defined.
B. <u>Ginklų embargai</u>	Error! Bookmark not defined.
C. <u>Apribojimai, taikomi vidinėms represijoms naudojamai įrangai ir kitam specialiam importui arba eksportui</u>	Error! Bookmark not defined.
D. <u>Ileidimo apribojimai (draudimas išduoti vizą arba draudimas keliauti)</u>	Error! Bookmark not defined.
E. <u>Finansiniai apribojimai</u>	Error! Bookmark not defined.
F. <u>Atleidimo nuo atsakomybės sąlyga</u>	40
G. <u>Reikalavimų netenkinimo sąlyga</u>	41
H. <u>Jurisdikcija</u>	Error! Bookmark not defined.
I. <u>Pažeidimai</u>	Error! Bookmark not defined.
J. <u>Galiojimo pabaiga / Peržiūra</u>	Error! Bookmark not defined.
IV. Ribojamųjų priemonių stebėseną ir vertinimas	Error! Bookmark not defined.
I PRIEDAS. Rekomendacijos dėl darbo metodų, susijusių su ES savarankiškai skiriamomis sankcijomis	46
II PRIEDAS. Įrangos, kuri galėtų būti naudojama vidinėms represijoms, sąrašas	57

I. Įvadas

1. Europos Sąjungos plati patirtis rengiant, įgyvendinant, vykdam ir stebint ribojamąsias priemones (sankcijas) pagal BUSP³ rodo, kad pageidautina standartizuoti įgyvendinimą ir sustiprinti įgyvendinimo metodus. Šiose gairėse⁴ aptariami keli bendro pobūdžio klausimai ir pateikiamos standartinės formuluotės bei bendros sąvokų apibrėžtys, kurios gali būti vartojamos teisiniuose dokumentuose, kuriais įgyvendinamos ribojamosios priemonės. Tačiau jose nenagrinėjamas politinis procesas, kurio metu priimamas sprendimas nustatyti arba panaikinti tokias ribojamąsias priemones⁵.

Pagrindiniai veiksmai, kuriuos atlikus patvirtinamos Europos Sąjungos savarankiškai skiriamos ribojamosios priemonės, ir įvairių subjektų atitinkamos funkcijos šiame procese, išdėstyti šio dokumento⁶ I priede pateiktose Rekomendacijos dėl darbo metodų, susijusių su ES savarankiškai skiriamomis sankcijomis.

Be to, ES buvo parengtas Ribojamųjų finansinių priemonių veiksmingo įgyvendinimo geriausios praktikos vadovas⁷, kuriame pateikiamos rekomendacijos, kaip efektyviai įgyvendinti ribojamąsias priemones pagal taikytinus teisės aktus.

³ Žr. EIVT interneto svetainę, galiojančių ribojamųjų priemonių sąrašą http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/index_en.htm

⁴ Pirmąją gairių redakciją Taryba priėmė 2003 m. gruodžio 8 d. (dok. 15579/03); dėl atnaujintų redakcijų buvo susitarta 2005 m. gruodžio 1 d. (dok. 15114/05) ir 2009 m. gruodžio 22 d. (dok. 17464/09).

⁵ Politinių aspektų klausimu primenama, kad 2004 m. liepos 14 d. Taryba patvirtino ribojamųjų priemonių (sankcijų) naudojimo pagrindinius principus (dok. 10198/04).

⁶ Dok. 18920/12.

⁷ Dok. 8666/1/2008 REV 1.

II. Principai

A. Tikslai

2. Pagal bendrą užsienio ir saugumo politiką Taryba gali nuspręsti nustatyti ribojamąsias priemones, taikomas trečiosioms valstybėms, subjektams ar fiziniams asmenims. Šios priemonės turi atitikti BUSP tikslus, išdėstytus Europos Sąjungos sutarties 21 straipsnyje.
3. Tam tikras ribojamąsias priemones Taryba nustato įgyvendindama JT Saugumo Tarybos pagal JT Chartijos VII skyrių priimtas rezoliucijas. Jei priemonės nustatomos įgyvendinant JT Saugumo Tarybos rezoliucijas, tų rezoliucijų turi būti laikomasi ES teisės aktuose. Tačiau laikoma, kad ES gali nuspręsti taikyti didesnę ribojamąją poveikį turinčias priemones. Jeigu ribojamųjų priemonių nėra įmanoma patvirtinti JT sistemoje, Europos Sąjunga turėtų skatinti tarptautinę bendruomenę suteikti platesnę paramą jos savarankiškai skiriamoms priemonėms.
4. Apskritai ES nustato ribojamąsias priemones, kad pasikeistų šalies, kuriai tos priemonės taikomos, arba tos šalies dalies, vyriausybės, subjektų ar fizinių asmenų politika arba veikla, atsižvelgiant į Tarybos BUSP sprendime išdėstytus tikslus. Atitinkamai ES patikslins ribojamąsias priemones BUSP sprendime išdėstytų tikslų atžvilgiu, jeigu bus pokyčių. Teisiniuose dokumentuose, kuriais nustatomos ribojamosios priemonės, galima nurodyti paskatas atlikti reikalingus politikos ar veiklos pakeitimus, jeigu tai įmanoma ir atitinka Europos Sąjungos bendrąją strategiją, taikomą atitinkamai trečiajai valstybei. Bus svarbu užtikrinti, kad tokiomis paskatomis nebūtų atlyginama už reikalavimų nesilaikymą. ES ir jos valstybės narės turėtų aktyviai ir sistemingai teikti informaciją apie ES sankcijas, be kita ko, teikti informaciją šaliai, kuriai taikomos atitinkamos priemonės, ir jos gyventojams.

5. Kiekvienos priemonės tikslas turėtų būti aiškiai suformuluotas ir turėtų atitikti Sąjungos bendrąją strategiją atitinkamoje srityje. Bendroji strategija ir konkretus tikslas turėtų būti paminėti Tarybos teisinio dokumento, kuriuo nustatoma priemonė, įvadinėse pastraipose. Ribojamosios priemonės negrindžiamos ekonominiais motyvais. ES turėtų siekti užtikrinti, kad tikslai atitiktų platesnę ES/JT ir regioninę politiką bei priemones.
6. Teisiniai dokumentai bus reguliariai peržiūrimi siekiant įvertinti patvirtintų ribojamųjų priemonių veiksmingumą nustatytų tikslų atžvilgiu. Peržiūrą atliks atitinkamos Tarybos darbo grupės ir komitetai, prireikus remdamiesi ES misijų vadovų ataskaitomis.

B. Teisiniai klausimai

7. Kaip pirmiau nurodyta, Taryba nustato ribojamąsias priemones pagal BUSP. Pirmiausia Taryba priima BUSP sprendimą pagal ES sutarties 29 straipsnį. Tame Tarybos sprendime numatytos priemonės įgyvendinamos ES arba nacionaliniu lygmeniu. Tokias priemones kaip embargai ar įleidimo apribojimai įgyvendina tiesiogiai valstybės narės, kurios yra teisiškai įpareigtos veikti laikantis Tarybos BUSP sprendimų. Kitos priemonės, kuriomis iš dalies arba visiškai nutraukiami arba susiaurinami ekonominiai santykiai su trečiąja valstybe, įskaitant lėšų ir ekonominių išteklių įšaldymo priemones, įgyvendinamos reglamentu, kurį priima Taryba kvalifikuota balsų dauguma, remdamasi bendru Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pasiūlymu, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 215 straipsnį. Apie tai turi būti informuojamas Europos Parlamentas. Tokie reglamentai yra teisiškai privalomi ir tiesiogiai taikomi visoje ES, jiems taikoma teisminė peržiūra, kurią vykdo Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas Liuksemburge. Tarybos BUSP sprendimams, kuriais nustatomos ribojamosios priemonės fiziniams ir juridiniams asmenims, taip pat taikoma teisminė peržiūra.

8. Nustatant ribojamąsias priemones turėtų būti išdėstytas teisinis tokių priemonių kontekstas. Pateikiamos ne tik Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo atitinkamos nuostatos – gali būti pateiktos ir nuorodos į atitinkamą JT Saugumo Tarybos rezoliuciją ar kitas taikytinas tarptautinės teisės nuostatas. Siekiant aiškumo ir skaidrumo, reikėtų pasistengti šias nuorodas pateikti kuo išsamesnes.
9. Nustatant ir įgyvendinant ribojamąsias priemones visuomet turi būti laikomasi tarptautinės teisės. Jomis turi būti gerbiamos žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės, visų pirma – teisė į tinkamą procesą ir veiksmingą teisinę gynybą. Nustatomos priemonės visuomet turi būti proporcingos jų tikslui.
10. Kaip pirmiau nurodyta, ribojamosios priemonės turėtų pirmiausia būti rengiamos atsižvelgiant į ES įsipareigojimą pagal ES sutarties 6 straipsnio 3 dalį gerbti pagrindines teises, kurias garantuoja Europos žmogaus teisių konvencija ir kurios kyla iš valstybėms narėms bendrų konstitucinių tradicijų ir sudaro Sąjungos teisės bendruosius principus.
11. Ribojamosiomis priemonėmis taip pat turėtų būti gerbiami Sąjungos ir jos valstybių narių tarptautiniai įsipareigojimai, visų pirma PPO susitarimai. Kai ribojamosios priemonės daro poveikį prekybai prekėmis ar paslaugomis su trečiosiomis valstybėmis, taikomi Bendrasis susitarimas dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT) ir Bendrasis susitarimas dėl prekybos paslaugomis (GATS). GATT XXI straipsnyje leidžiami tokie importo ir eksporto apribojimai, kurie taikomi ginklams ir karinei įrangai arba nustatomi laikantis įsipareigojimų pagal Jungtinių Tautų Chartiją dėl tarptautinės taikos ir saugumo palaikymo. Panaši išimtis numatyta ir GATT XIVa straipsnyje. Priemonės, kuriomis ribojama prekyba ir kurios nepatenka į šias kategorijas, turi atitikti sąlygas, nustatytas atitinkamai GATT XX straipsnyje bei GATS XIV straipsnyje ir tam tikrais atvejais galėtų būti nesuderinamos su PPO taisyklėmis.
12. Jeigu ES priemonės prieštarauja Sąjungos arba jos valstybių narių tarptautiniams įsipareigojimams, gali reikėti suformuoti bendrą požiūrį, kaip spręsti tokius neatitikimus.

C. Tikslinės priemonės

13. Priemonės, kurių imamasi, turėtų būti nukreiptos į tuos asmenis ir subjektus, kurie, kaip nustatyta, yra atsakingi už politiką arba veiksmus, paskatiniusius ES priimti sprendimą nustatyti ribojamąsias priemones, ir tuos asmenis ir subjektus, kurie gauna naudos iš tokios politikos bei veiksmų ir juos remia. Tokios tikslinės priemonės yra veiksmingesnės už bendro pobūdžio priemones ir sumažina neigiamą poveikį tiems asmenims ir subjektams, kurie nėra atsakingi už tokią politiką ar veiksmus.
14. Konkrečiu atveju naudojamos priemonės skirsis, atsižvelgiant į ribojamųjų priemonių tikslus ir jų tikėtiną veiksmingumą siekiant šių tikslų konkrečiomis aplinkybėmis, laikantis ES tikslinio ir diferencijuoto požiūrio. Tokios priemonės apima, *inter alia*, lėšų ir ekonominių išteklių įšaldymą, įleidimo apribojimus, ginklų embargus, įrangos, kuri gali būti panaudota vidinėms represijoms, embargus, kitus eksporto apribojimus, importo apribojimus ir skrydžių draudimus. Taip pat naudojamas draudimas teikti finansines paslaugas, be kita ko, siejant su draudimu eksportuoti tam tikrus produktus, taip pat draudimas investuoti. Šiuo požiūriu taip pat naudojami su sektoriais susiję draudimai arba priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią netinkamam įrangos, technologijų arba programinės įrangos naudojimui norint stebėti ir perimti internetu arba kitomis ryšių priemonėmis perduodamą informaciją.

D. Asmenų ir subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašai

15. Sudarant asmenų ir subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašus turi būti gerbiama pagrindinė teisė, nustatyta Europos Sąjungos sutartyje. Visų pirma turi būti garantuota asmenų ir subjektų teisė į tinkamą procesą, visapusiškai laikantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo teisminės praktikos, *inter alia*, atsižvelgiant į teisę į gynybą ir veiksmingos teisminės apsaugos principą.
16. Priimant sprendimą asmeniui ar subjektui taikyti tikslines ribojamąsias priemones būtina vadovautis aiškiais kriterijais, nustatytais kiekvienam konkrečiam atvejui ir skirtais asmenims ir subjektams, kuriuos galima įtraukti į sąrašą, įvardyti; aiškiais kriterijais taip pat turėtų būti vadovaujama siekiant asmenis ir subjektus išbraukti iš sąrašo. Šie aiškūs kriterijai bus išdėstyti BUSP teisiniame dokumente. Tai taikoma visų pirma priemonėms, kuriomis įšaldomos lėšos ir ekonominiai ištekliai, tais atvejais, kai asmenys yra įtraukti į sąrašą taikant priemones vienai ar daugiau trečiųjų valstybių, taip pat tais atvejais, kai imama priemonių atskirų asmenų ir subjektų atžvilgiu.
17. Prie pasiūlymų dėl įtraukimo į sąrašą turi būti pridedami tikslūs ir naujausiais duomenimis grindžiami motyvų pareiškimai, kuriuos galima pagrįsti. Į šio dokumento I priede išvardytus darbo metodus, susijusius su ES savarankiškai skiriamomis sankcijomis, įtrauktos rekomendacijos, kurios taip pat apima klausimus, susijusius su pranešimu ir informavimu apie teisę pareikšti nuomonę, taip pat praktinius įtraukimo į sąrašus ir išbraukimo iš jų klausimus.
18. Tais atvejais, kai Tarybos BUSP sprendimuose yra numatyta ribojamąsias priemones taikyti ne tik už tam tikrą politiką ar veiksmus atsakingiems asmenims, bet ir jų šeimų nariams, šios priemonės iš esmės neturėtų būti taikomos jaunesniems kaip 18 metų jų vaikams.
19. Asmenys, subjektai ar organizacijos, kuriems taikomos finansinės sankcijos, turėtų būti aiškiai nurodyti priede, siekiant užtikrinti, kad sankcijų taikymo sritis būtų tiksliai apibrėžta.

20. Identifikuojamoji informacija yra itin svarbi siekiant užtikrinti, kad tikslinės ribojamosios priemonės nedarytų poveikio asmenims ir subjektams, kuriems jos nėra skirtos, visų pirma siekiant padėti privačiajam sektoriui įgyvendinti tokias priemones. Negalima atmesti galimybės, kad kai kuriais atvejais, nors to ir nebuvo siekiama, bus išaldytos asmens lėšos arba jam nebus leista atvykti, jo identifikatoriams sutapus su asmenų, kuriems taikomos priemonės, identifikatoriais. Valstybės narės ir Komisija turėtų taikyti tvarką, pagal kurią būtų užtikrinama, kad būtų padarytos vieningos išvados tais atvejais, kai, asmens teigimu, jis buvo palaikytas kitu asmeniu. Tuo tikslu ES ribojamųjų finansinių priemonių veiksmingo įgyvendinimo geriausios praktikos vadove⁸ pateikiama keletas rekomendacijų.
21. Siekiant, kad ribojamosios priemonės būtų kuo veiksmingesnės, nustatant asmens tapatybę reikėtų naudoti kuo daugiau konkrečių identifikatorių, kurie turėtų būti paskelbti tvirtinant ribojamąsias priemones. Asmenų ir subjektų identifikuojamąją informaciją reikėtų kiek įmanoma standartizuoti. Su į sąrašą įtrauktais fiziniiais asmenimis susijusią informaciją, be kita ko, visų pirma turėtų sudaryti pavardė ir vardai (kai žinoma, taip pat originalo kalba), tinkamai transliteruoti, kaip numatyta kelionės dokumentuose, arba transliteruoti vadovaujantis Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) standartu, kiti vardai, lytis, gimimo data ir vieta, pilietybė ir dabartinis adresas, tapatybės dokumento ar paso numeris. Su grupėmis, juridiniais asmenimis ar subjektais susijusią informaciją, be kita ko, turėtų sudaryti visas pavadinimas, pagrindinė verslo vieta, įmonės registracijos vieta, registracijos data ir numeris. Prie šių gairių pridedamas pavyzdys.
- 21a. Ekonominės veiklos vykdytojams ar kitiems atliekant patikrą dėl turto išaldymo priemonių, galėtų būti atsižvelgiama į šią informaciją, susijusią su kitais vardais, įtrauktą į identifikuojamąją informaciją:
- i) patikimi kiti vardai: aukštos kokybės kiti vardai, kurie laikomi labai svarbiais identifikavimui. Ekonominės veiklos vykdytojas ir kiti turėtų vykdyti patikrą patikimų kitų vardų pagrindu;

⁸ Dok. 8666/1/08 REV 1.

ii) nepatikimi kiti vardai: žemos kokybės kiti vardai, kurie laikomi ne tokiais svarbiais identifikavimui. Šie nepatikimi kiti vardai naudojami visų pirma siekiant padėti ekonominės veiklos vykdytojams ir kitiems patvirtinti asmens ar subjekto, kuriam taikomos priemonės, identifikavimą;

iii) jeigu konkrečiai nenurodyta, pateiktas kitas vardas turėtų būti laikomas patikimu kitu vardu.

Nepatikimas kitas vardas laikomas ne tokiu svarbiu identifikavimui; dėl to pagal jį vykdant kompiuterinę patikrą galima gauti daug neteisingų atitikčių. Nepatikimi kiti vardai naudojami visų pirma siekiant padėti ekonominės veiklos vykdytojams ar kitiems patvirtinti asmens ar subjekto, kuriam taikomos priemonės, identifikavimą.

Jeigu JT lygmeniu nepatikimas ir patikimas kiti vardai atskiriami, tai turėtų būti atspindėta ES teisės aktuose. ES savarankiškai sudarytuose sąrašuose patikimo ar nepatikimo kito vardo kvalifikavimas turėtų būti įvertinamas kiekvienu konkrečiu atveju.

22. ES visada turėtų stengtis užtikrinti, kad asmenį įtraukiant į sąrašą pateikta identifikuojamoji informacija būtų pakankamai tiksli, kad būtų galima nedviprasmiškai identifikuoti asmenį, kuriam taikoma priemonė. Įvardijus asmenį ar subjektą reikėtų reguliariai peržiūrėti identifikatorius, siekiant juos apibrėžti ir patikslinti; šiame procese turėtų dalyvauti visi galintys prisidėti prie šių pastangų, visų pirma ES misijų vadovai atitinkamose trečiosiose valstybėse, valstybių narių kompetentingos institucijos ir agentūros bei finansų įstaigos. Atnaujinti sąrašai kartu su papildoma identifikuojamąja informacija bus tvirtinami, kaip numatyta pagrindiniame akte.

23. Priemonių, kuriomis nustatomi kelionių apribojimai, atveju už duomenų įvedimą į SIS bus atsakinga valstybė narė, pirmininkaujanti ES Tarybai tuo metu, kai bus priimamas dokumentas, kuriame pateikti sąrašai. Jeigu ta valstybė narė negali įvesti duomenų į SIS, nes ji neturi prieigos prie SIS arba nedalyvauja taikant šią Šengeno *acquis* dalį, įvesti duomenis turės ta valstybė narė, kuri pirmininkaus kitą pusmetį. Paspėjimą įvedusi valstybė narė bus taip pat atsakinga už šį perspėjimą. Visų pirma ji bus atsakinga už reikalingus atnaujinimus, pataisymus ir (arba) pašalinimus, bet kuriuo metu⁹.
24. Siekdama padėti privačiajam sektoriui įgyvendinti finansinius apribojimus, 2004 m. birželio mėn. Komisija sukūrė interneto svetainę, kurioje, *inter alia*, pateikiamas suvestinis asmenų ir subjektų, kuriems taikomos finansinės sankcijos, sąrašas ir galiojančių ribojamųjų priemonių apžvalga¹⁰.

E. Išimtys

25. Svarbu, kad teisiniuose dokumentuose dėl finansinių apribojimų, įleidimo apribojimų ir kitų ribojamųjų priemonių būtų numatytos įvairių taikomų ribojamųjų priemonių tinkamos išimtys, visų pirma siekiant atsižvelgti į asmenų, kuriems taikomos priemonės, būtiniausių poreikius, teisinius mokesčius, nepaprastąsias išlaidas arba, kai taikoma, į humanitarinius poreikius ar tarptautinius įsipareigojimus, įskaitant tarptautines organizacijas ar ESBO priimančiųjų šalių įsipareigojimus.
26. Kompetentingos valdžios institucijos turėtų suteikti išimtis apsvarstydamos kiekvieną konkretų atvejį; taip jos galės įvertinti visus atitinkamus interesus ir nustatyti sąlygas, kuriomis būtų užtikrinta, kad išimtys nesužlugdytų ar nesutrukdytų pasiekti ribojamosios priemonės tikslo. Išimtys turėtų būti suteikiamos remiantis atitinkamais teisiniais dokumentais. Jeigu yra priežasčių suteikti vienos ribojamosios priemonės (pvz., finansinių apribojimų) išimtį, tai nėra pagrindas išimtį automatiškai suteikti kitai priemonei (pvz., įleidimo apribojimams), kuri taikoma atitinkamam asmeniui ar subjektui (plg. III skirsnį: A, D ir E dalys).

⁹ Žr. dokumentą 8665/08.

¹⁰ http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/index_en.htm

27. Jeigu prašymas suteikti išimtį ir nutraukti tam tikrų lėšų ir ekonominių išteklių įšaldymą arba leisti jais naudotis yra susijęs su veikla, kuri draudžiama pagal atitinkamą teisinį dokumentą (ir jai nėra taikoma ankstesnių sutarčių sąlyga arba panaši nuostata dėl išimties), kompetentinga valdžios institucija atsisako taikyti išimtį. Tai taip pat taikoma tuo atveju, jeigu atitinkamoje nuostatoje dėl išimties nėra aiškiai numatytas atsisakymas tokiu atveju.
28. Tais atvejais, kai taikant išimtį lėšų arba ekonominių išteklių įšaldymas gali būti nutrauktas, kad asmuo, subjektas ar organizacija, kuriam taikomos priemonės, galėtų įvykdyti su ankstesne sutartimi susijusį įsipareigojimą (žr. standartinę formuluotę 86 punkte), jeigu turto įšaldymas taikomas kredito arba finansų įstaigos lėšoms ir ekonominiams ištekliams, tokia išimtis apima asmenų ar subjektų, kuriems priemonės nėra taikomos, sąskaitų, laikomų kredito ar finansų įstaigoje, kuriai priemonės taikomos, lėšų įšaldymo nutraukimą, su sąlyga, kad sąskaita buvo atidaryta iki subjekto, kuriam taikomos priemonės, įtraukimo į sąrašą datos. Kompetentingos valdžios institucijos turėtų savo nuožiūra nustatyti tinkamas sąlygas, kuriomis būtų užtikrinta, kad sąskaitos nebūtų toliau naudojamos įprastinės veiklos pagrindu.

F. Keitimasis informacija ir atskaitomybės reikalavimai

29. Valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos ir Komisija turi konkrečias užduotis, susijusias su ribojamųjų priemonių įgyvendinimu ir taikymu. Siekiant užtikrinti tokių priemonių, įskaitant suteiktą išimčių, taikymo nuoseklumą, visiems susijusiems subjektams būtina keistis atitinkama informacija, laikantis kiekvieno BUSP sprendimo ir reglamento nuostatų. ES teisiniuose dokumentuose turėtų būti numatytas toks keitimasis informacija. Valstybių narių prašoma pranešti Europos išorės veikslių tarnybai (EIVT) ir Komisijai duomenis, surinktus taikant šias išimtis, kad būtų galima pagerinti pirmiau nurodytų identifikatorių kokybę.

30. Tais atvejais, kai reglamentuose, kuriais įgyvendinamos ribojamosios priemonės, numatyta, kad konkrečias užduotis turi atlikti valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos, kiekvienos valstybės narės paskirtos kompetentingos valdžios institucijos išvardijamos reglamento priede arba nurodomos netiesiogiai, reglamento priede išvardijant kiekvienos valstybės narės interneto svetaines, kuriose galima rasti informacijos apie atitinkamas kompetentingas valdžios institucijas.

G. Ribojamųjų priemonių galiojimo pabaiga arba jų peržiūra¹¹

31. Atsižvelgdama į kiekvienos priemonės konkretų tikslą ir į visus kitus svarbius motyvus, Taryba turėtų stebėti situaciją ir, pasikeitus politinėms aplinkybėms, numatyti specialią peržiūrą.
32. Atitinkamiems Tarybos parengiamiesiems organams, kuriems atitinkamais atvejais padėtų EIVT, Komisija ir misijų vadovai, atliekant reguliarius sankcijų režimų vertinimus turėtų būti sudarytos sąlygos prireikus patikslinti priemones, atsižvelgiant į pokyčius, susijusius su nustatytais tikslais, ir priemonių efektyvumą šiuo atžvilgiu.
33. Jei manoma, kad tai tikslinga, teisiniame dokumente galima nustatyti specialius kriterijus, kuriuos įvykdžius ribojamosios priemonės būtų panaikintos, tačiau paprastai pakanka tinkamai apibrėžti priemonės konkretų tikslą.
34. Kai neįvykdomi su tam tikra priemone susiję kriterijai ar nepasiekiami jos konkretūs tikslai, ribojamąsias priemones reikėtų taikyti toliau, išskyrus atvejus, kai Taryba nusprendžia kitaip. Todėl BUSP teisiniame dokumente Tarybos sprendimu reikėtų nustatyti priemonės galiojimo pabaigos datą arba nuostatą dėl peržiūros, siekiant užtikrinti, kad būtų pakankamai laiko aptarti, ar būtina pratęsti ribojamųjų priemonių galiojimą. Dėl galiojimo pabaigos ar peržiūros datos sprendimas galėtų būti priimamas atsižvelgiant į svarbius faktus ir motyvus (pvz., būsimų rinkimų ar taikos derybų, dėl kurių gali pasikeisti politinė situacija, datas).

¹¹ Šios dalies punktuose pirmiausia nagrinėjamos ES savarankiškai skiriamos sankcijos. Dėl JT skiriamų sankcijų įgyvendinimo žr. tolesnę H. dalį, ypač 42 punktą.

35. Jeigu BUSP teisiniame dokumente nustatyta ribojamųjų priemonių galiojimo pabaigos data, Taryba turėtų susitarti dėl jų galiojimo pratęsimo. Kad būtų veiksmingos, ribojamosios priemonės turėtų būti panaikintos pasiekus jų tikslus. Todėl pasibaigus terminui būtų galima dar kartą peržiūrėti ribojamųjų priemonių režimą ir įvertinti, ar pasiekti tikslai.
36. Tais atvejais, kai BUSP teisiniame dokumente yra nustatyta galiojimo pabaigos data, paprastai reikėtų vengti BUSP teisinio dokumento įgyvendinimo reglamente nustatyti galiojimo pabaigos datą:
- kadangi reglamentais įgyvendinamas BUSP aktas, jie turi būti panaikinami, jeigu BUSP teisinis dokumentas nebetaikomas¹². Reglamentai turėtų būti panaikinami tuo pačiu metu arba nedelsiant po to, kai nustojamas taikyti BUSP teisinis dokumentas. Jeigu išimtiniais atvejais reglamentai turi būti panaikinti atgaline data, pageidautina, kad toks laiko tarpas būtų kuo trumpesnis;
 - jeigu po to priimtu BUSP teisiniu dokumentu priemonių galiojimas pratęsiamas, pakeitus reglamento galiojimo pabaigos datą arba priėmus naują reglamentą, kuriame numatomos tokios pat teisinės nuostatos, tiesiog sukuriama administracinė našta, o to turėtų būti vengiama. Gali susidaryti laikotarpis, per kurį priemonės netaikytinos, kol bus iš dalies pakeistas ar priimtas reglamentas, ypač tais atvejais, kai sprendimai dėl pratęsimo yra priimami paskutinę minutę.
37. Dėl šios priežasties pageidautina, kad reglamentas galiotų iki tol, kol jis yra panaikinamas. Tais atvejais, kai BUSP sprendimai ar reglamentai buvo iš dalies pakeisti bent tris kartus, siekiant aiškumo ir skaidrumo turėtų būti svarstoma galimybė priimti konsoliduotą jų redakciją^{13 14}.

¹² Žr. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 215 straipsnį.

¹³ Leidinių biuras Oficialiajame leidinyje reguliariai publikuoja konsoliduotas pagrindinių ES teisės aktų, įskaitant aktus dėl ribojamųjų priemonių, redakcijas, su kuriomis galima susipažinti EUR-Lex portale. Jos yra laikomos dokumentavimo priemone ir neturi teisinės svarbos. Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad aktų dėl keitimo konstatuojamosios dalys paprastai nėra įtraukiamos į konsoliduotas redakcijas.

¹⁴ Priėmus konsoliduotą redakciją būtų iš naujo pradėtas skaičiuoti terminas, per kurį galima užginčyti teisės akto teisėtumą.

H. JT Saugumo Tarybos rezoliucijų įgyvendinimas

Naujos priemonės

38. JT Chartija Saugumo Tarybai suteikiami įgaliojimai priimti sprendimus dėl visoms JT narėms privalomų ribojamųjų priemonių¹⁵, kad būtų išsaugota ar atkurta tarptautinė taika ir saugumas. Svarbu, kad ES kuo skubiau įgyvendintų tokias JT nustatytas ribojamąsias priemones. Skubumas ypač svarbus turto išaldymo atvejais, kai lėšos gali būti greitai pervestos. Tokiais atvejais kiekviena valstybė narė galėtų apsvarstyti galimybę finansinių priemonių atžvilgiu imtis laikinų nacionalinių priemonių. ES turėtų siekti nedelsdama priimti būtinus įgyvendinimo teisės aktus, ne vėliau kaip per 30 dienų nuo JT Saugumo Tarybos rezoliucijos priėmimo. Tais atvejais, kai siekiant atsižvelgti į naujus įtraukimo į JT sąrašą atvejus turi būti atnaujinti asmenų ir subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašai, reikiami ES teisės aktų pakeitimai turėtų būti priimti kuo greičiau.
39. ES valstybės narės, esančios JT Saugumo Tarybos narėmis, remdamosi ES sutarties 34 straipsniu, sieks užtikrinti, kad, derantis dėl atitinkamos JT ST rezoliucijos, kiek įmanoma ir nedarant poveikio JT Chartijoje numatytiems įsipareigojimams, būtų atsižvelgiama į ES rūpimus klausimus ir įgyvendinimo poreikius.
40. Pagal dabartinę teisėkūros procedūrą turi būti priimtas BUSP teisinis dokumentas ir įgyvendinimo Tarybos reglamentas, remiantis Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo ir bendru Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bei Komisijos pasiūlymu.

¹⁵ Žr. JT Chartijos 25 straipsnį ir VII skyrių.

41. Siekiant, kad BUSP teisinių dokumentų projektai ir bendri vyriausiojo įgaliotinio bei Komisijos pasiūlymai dėl Tarybos reglamentų būtų pateikti iš karto po to, kai priimamos JT Saugumo Tarybos rezoliucijos, svarbu, kad būtų greitai keičiamasi informacija apie Saugumo Tarybos rezoliucijų projektus. Taikant šį požiūrį Taryba galėtų priimti BUSP teisinį dokumentą ir reglamentą nepagrįstai nedelsdama, geriausia tuo pačiu metu arba numatant kuo trumpesnę laikotarpį tarp šių dviejų dokumentų priėmimo.
42. Teisinių dokumentų standartinės formuluotės padės greičiau įgyvendinti JT ribojamąsias priemones. ES įgyvendinant JT nustatytas ribojamąsias priemones naudojamos standartinės formuluotės ir bendros sąvokų apibrėžtys turi būti pritaikytos prie JT Saugumo Tarybos rezoliucijos.
43. Siekiant ES misijoms Niujorke reguliariai teikti informaciją apie klausimus, susijusius su JT ribojamųjų priemonių įgyvendinimu ES, grįžtamoji informacija bus pateikiama ES misijoms, kurių pagal 34 straipsnį vykdomo koordinavimo posėdžiai vyksta Niujorke. Turėtų būti skatinama reguliariai palaikyti ES misijų Briuselyje ir Niujorke bei ES ir JT institucijų dialogą, be kita ko, rengiant bendrus seminarus, kad būtų gerinamas supratimas apie sprendžiamus klausimus. Šiuo požiūriu svarbu Niujorke vykusių posėdžių dėl sankcijų ataskaitas platinti ES misijoms Briuselyje, vykdant koordinavimą pagal 34 straipsnį.
44. Atsižvelgiant į tai, kad JT Saugumo Tarybos rezoliucijos yra teisiškai privalomos, siekiant veiksmingai įgyvendinti JT priemones būtina nedelsiant imtis teisėkūros veiksmų. Ypatinga situacija susidaro tais atvejais, kai Saugumo Taryba priima sprendimus dėl priemonių, kurioms nustatyta tam tikra galiojimo pabaigos data. Susiklosčius tokiai situacijai, galiojimo pabaigos datą ES teisės aktuose nurodyti netikslinga, kadangi paprastai Saugumo Taryba tokią priemonę atnaujins prieš pat galiojimo pabaigos dieną. Tačiau turėtų būti nurodyta, kad tam tikrais atvejais priemonės bus iš dalies pakeistos arba panaikintos, atsižvelgiant į Saugumo Tarybos nutarimus.

Priemonių galiojimo pabaiga arba panaikinimas

45. Tuo atveju, kai ES ribojamąsias priemones taiko tik įgyvendindama Saugumo Tarybos rezoliucijas, nėra tinkama, kad įgyvendinimo teisiniai dokumentai liktų galioti Saugumo Tarybai nusprendus šias priemones panaikinti, ir todėl ribojamosios priemonės turėtų būti panaikintos kuo greičiau.

Išimtys

46. JT ST rezoliucijos, priimtose pagal JT Chartijos VII skyrių, yra privalomos pagal tarptautinę teisę. Todėl ES įgyvendinant Saugumo Tarybos rezoliucijoje nustatytas ribojamąsias priemones, išimtis bus įmanoma nustatyti tik tuo atveju, jei jos atitinka rezoliuciją. Šiuo atžvilgiu taikytinas 38 punktas, be kita ko, atsižvelgiant į išimtis humanitariniais tikslais, kurių tikslas yra patenkinti asmenų, kuriems taikomos tikslinės priemonės, būtiniausius poreikius.

Ataskaitos

47. Tais atvejais, kai JT Saugumo Tarybos rezoliucijose numatomas reikalavimas teikti ataskaitas, taip pat galėtų būti teikiama bendra ES ataskaita Jungtinėms Tautoms apie ES lygiu taikytas priemones. Tokiu atveju nacionalinės ir bendros ataskaitos vienos kitas papildytų.

I. Kompetencija

48. BUSP teisinio dokumento paskirtis yra nurodyti, kurios ribojamosios priemonės yra laikomos būtinomis to dokumento tikslams įgyvendinti, ir pagrįsti Europos Sąjungos veiksmą, kuriuo nutraukiami arba apribojami ekonominiai ar finansiniai santykiai su atitinkama trečiaja valstybe.

Sąjunga gali tvirtinti teises įgyvendinimo priemones priimdama reglamentą, grindžiamą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 215 straipsniu. Tais atvejais, kai Sąjunga neturi reikiamos kompetencijos, atitinkamus teisės aktus ar įgyvendinimo priemones gali priimti kiekviena iš valstybių narių.

49. Kai svarstomos ribojamosios priemonės, Europos Sąjungos kompetencija turi būti vertinama kiekvienu atveju atskirai, atsižvelgiant į Sutartimis Sąjungai priskirtus įgaliojimus. Pagal dabartinę praktiką Taryba BUSP dokumente nurodo, kad „siekiant įgyvendinti tam tikras priemones Sąjunga turi imtis veiksmų“, kad sudarytų galimybę Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai bei Komisijai pasiūlyti reglamentą, kuriuo būtų įgyvendinamos priemonės, patenkančios į Sąjungos kompetencijos sritį. Tais atvejais, kai būtinas tikslumas, siekiant užtikrinti, kad visos priemonės būtų įgyvendintos laiku, BUSP dokumente turėtų būti aiškiai nurodyta, kaip kiekviena priemonė ar priemonės dalis bus įgyvendinama.
50. Tais atvejais, kai Europos Sąjunga turi reikiamą kompetenciją priimti reglamentą, kuriuo įgyvendinamos ribojamosios priemonės, ji nustato, kad valstybės narės privalo nustatyti taisykles dėl sankcijų, taikytinų už to reglamento nuostatų pažeidimus, ir imtis visų būtinų priemonių užtikrinti, kad jos būtų vykdomos.

J. Jurisdikcija

51. ES ribojamosios priemonės turėtų būti taikomos tik tais atvejais, kai yra sąsajų su ES. Tokie atvejai, apibūdinti šio dokumento 88 punkte, yra susiję su Europos Sąjungos teritorija, valstybių narių orlaiviais ar laivais, valstybių narių piliečiais, bendrovėmis ir kitais subjektais, įregistruotais arba įsteigtais pagal valstybių narių teisę, arba bet koku verslu, kuris visas arba jo dalis vykdoma Europos Sąjungoje.
52. ES nepriims teisinių dokumentų, kurių eksteritorialus taikymas pažeistų tarptautinę teisę. ES pasmerkė trečiųjų valstybių teisės aktų, kuriais nustatomos ribojamosios priemonės, kuriais siekiama reguliuoti fizinių ir juridinių asmenų, priklausančių Europos Sąjungos valstybių narių jurisdikcijai, veiklą, eksteritorialų taikymą, nes tai yra tarptautinės teisės pažeidimas¹⁶.

¹⁶ 1996 m. lapkričio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2271/96 ir Bendrieji veiksmai 96/668/BUSP dėl priemonių, apsaugančių nuo trečios valstybės priimtų teisės aktų taikymo už tos valstybės ribų, jais grindžiamų arba jų sąlygojamų veiksmų (OL L 309, 1996 11 29, p. 1 ir 7).

K. Atitiktis reikalavimams

53. Valstybės narės turėtų imtis tinkamų priemonių, kuriomis būtų užtikrinta, kad būtų laikomasi ribojamųjų priemonių.
54. ES valstybėje narėje įregistruotas subjektas negali, *inter alia*, nei naudotis jo kontroliuojama bendrove kaip priemone draudimui apeiti, įskaitant tuos atvejus, kai ta bendrovė nėra įregistruota ES, nei duoti nurodymų šiuo tikslu.
55. Taip pat laikoma tikslinga, kad ES įregistruotas subjektas atitinkamais atvejais informuotų jo kontroliuojamas bendroves apie naujas ES ribojamąsias priemones, kad į tas priemones būtų visapusiškai atsižvelgta formuojant verslo politiką.

I. Priklausymas nuosavybės teise ir kontrolė

Priklausymas nuosavybės teise

- 55a. Kriterijus, į kurį reikia atsižvelgti vertinant, ar juridinis asmuo arba subjektas nuosavybės teise priklauso kitam asmeniui ar subjektui, yra daugiau nei 50 % nuosavybės teisių į subjektą arba daugumos dalies akcijų jame turėjimas¹⁷. Jei šis kriterijus tenkinamas, laikoma, kad juridinis asmuo ar subjektas nuosavybės teise priklauso kitam asmeniui ar subjektui.

Kontrolė

- 55b. Kriterijai, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant, ar juridinis asmuo arba subjektas yra kontroliuojamas kito asmens ar subjekto, vienvaldiškai ar susitarus su kitu akcininku ar kita trečiaja šalimi, galėtų būti, *inter alia*¹⁸:

¹⁷ Kriterijus, kaip apibrėžta Reglamente 2580/2001 pateiktoje apibrėžtyje.

¹⁸ Kriterijai, kaip nurodyta Reglamente (EB) Nr. 2580/2001 numatytoje apibrėžtyje.

- (a) turėjimas teisės arba naudojimas įgaliojimais skirti arba pašalinti tokio juridinio asmens ar subjekto administracinio, valdymo ar priežiūros organo narių daugumą;
- (b) juridinio asmens ar subjekto administracinių, valdymo ar priežiūros organų daugumos narių, tas pareigas ėjusių einamaisiais ir ankstesniais finansiniais metais, paskyrimas tik pasinaudojus savo balsavimo teisėmis;
- (c) pagal susitarimą su kitais juridinio asmens ar subjekto akcininkais arba nariais daugumos akcininkų arba narių balsavimo teisių tame juridiniame asmenyje ar subjekte vienvaldiškas kontroliavimas;
- (d) turėjimas teisės turėti vyraujančią įtaką juridiniam asmeniui ar subjektui pagal susitarimą su tuo juridiniu asmeniu ar subjektu arba pagal steigimo sutarties ar įstatų nuostatą tais atvejais, kai tam juridiniam asmeniui ar subjektui taikoma teisė leidžia sudaryti tokį susitarimą arba priimti tokią nuostatą;
- (e) turėjimas įgaliojimo naudotis teise turėti d punkte nurodytą vyraujančią įtaką nesant tos teisės turėtoju ¹⁹;
- (f) turėjimas teisės disponuoti visu juridinio asmens ar subjekto turtu ar jo dalimi;
- (g) juridinio asmens ar subjekto veiklos valdymas vienodu pagrindu, kartu skelbiant konsoliduotąsias ataskaitas;
- (h) juridinio asmens ar subjekto finansinių įsipareigojimų dalijimasis solidariai arba jų garantavimas.

Jei tenkinamas kuris nors iš šių kriterijų, laikoma, kad tas juridinis asmuo arba subjektas yra kontroliuojamas kito asmens arba subjekto, nebent kiekvienu konkrečiu atveju gali būti nustatyta, kad yra priešingai.

55c. Tai, kad tenkinami pirmiau minėti priklausymo nuosavybės teise ar kontrolės kriterijai, gali būti ginčijama kiekvienu konkrečiu atveju.

¹⁹ Įskaitant, be kita ko, per fiktyvią bendrovę.

II. Netiesioginis galimybės sudarymas į sąrašą įtrauktiems asmenims ir subjektams naudotis lėšomis ar ekonominiais ištekliais

55d. Jei remiantis pirmiau nurodytais kriterijais nustatomas priklausymas nuosavybės teise ar kontrolė, sudarius galimybę į sąrašą neįtrauktiems juridiniams asmenims arba subjektams, kurie nuosavybės teise priklauso į sąrašą įtrauktam asmeniui ar subjektui arba yra jo valdomi, naudotis lėšomis arba ekonominiais ištekliais, bus iš esmės laikoma, kad pastarajam netiesiogiai sudaryta galimybė jais pasinaudoti, išskyrus tuomet, jei galima kiekvienu konkrečiu atveju pagrįstai nustatyti, remiantis rizikos vertinimu grindžiamu požiūriu, atsižvelgiant į visas atitinkamas aplinkybes, įskaitant toliau nurodytus kriterijus, kad atitinkamos lėšos ar ekonominiai ištekliai nebus naudojami to į sąrašo įtraukto asmens ar subjekto arba jo naudai.

Kriterijai, į kuriuos reikia atsižvelgti, yra, *inter alia*:

- (a) sutartinių ryšių (pavyzdžiui, pardavimo, pirkimo ar platinimo sutartys) tarp atitinkamų subjektų data ir pobūdis;
- (b) į sąrašą neįtraukto subjekto veiklos sektoriaus svarba į sąrašą įtrauktam subjektui;
- (c) lėšų ar ekonominių išteklių, kuriais naudotis sudaroma galimybė, ypatumai, įskaitant galimą į sąrašą įtraukto subjekto praktinį naudojimąsi jais ir tai, kaip lengvai juos galima perduoti į sąrašą įtrauktam subjektui.
- (d) Nebus laikoma, kad ekonominiai ištekliai buvo panaudoti į sąrašą įtraukto asmens ar subjekto naudai, vien todėl, kad jais pasinaudojo į sąrašą neįtrauktas asmuo ar subjektas, siekdamas gauti pelną, kurio dalis gali būti paskirstyta į sąrašą įtrauktam akcininkui.

55e. Pažymėtina, kad netiesioginis galimybės sudarymas į sąrašą įtrauktiems asmenims ar subjektams pasinaudoti lėšomis ar ekonominiais ištekliais taip pat gali apimti galimybės sudarymą jais naudotis asmenims arba subjektams, kurie nepriklauso nuosavybės teise į sąrašą įtrauktiems subjektams ar nėra jų kontroliuojami.

III. Atleidimas nuo atsakomybės

55f. Pirmiau nurodyti elementai nedaro poveikio atitinkamų teisės aktų nuostatomis dėl atleidimo nuo atsakomybės.

IV. Dalijimasis informacija

55g. Kaip nustatyta atitinkamuose ES reglamentuose²⁰ ir siekiant sudaryti palankesnes sąlygas pirmiau nurodytiems vertinimams atlikti, valstybės narės pagal ES teisės aktus privalo dalytis jų turima informacija. Tais atvejais, kai valstybės narės kompetentinga institucija turi informacijos, kad į sąrašą neįtrauktas juridinis asmuo ar subjektas nuosavybės teise priklauso į sąrašą įtrauktam asmeniui ar subjektui arba yra jo kontroliuojamas, arba bet kokios informacijos, kuri gali daryti poveikį veiksmingam draudimo netiesiogiai sudaryti galimybę naudotis lėšomis ar ekonominiais ištekliais įgyvendinimui, atitinkama valstybė narė turėtų laikydamasi nacionalinės teisės pasidalyti atitinkama informacija su kitomis valstybėmis narėmis ir Komisija.

55h. Nedarant poveikio taikytinoms taisyklėms dėl ataskaitų teikimo, konfidencialumo ir profesinės paslapties, ekonominės veiklos vykdytojas, kuris žino, kad į sąrašą neįtrauktas juridinis asmuo ar subjektas nuosavybės teise priklauso į sąrašą įtrauktam asmeniui ar subjektui ar yra jo kontroliuojamas, turėtų atitinkamos valstybės narės kompetentingą instituciją ir Komisiją apie tai informuoti tiesiogiai ar per valstybę narę.

V. Pasiūlymai dėl įtraukimo į sąrašą

55i. Prireikus atitinkama valstybė narė taip pat turėtų pasiūlyti į sąrašą įtraukti juridinį asmenį ar subjektą, kuris, kaip nustatyta, nuosavybės teise priklauso į sąrašą jau įtrauktam asmeniui ar subjektui arba yra jo kontroliuojamas.

²⁰ Pavyzdžiui, Reglamento (ES) Nr. 267/2012 dėl ribojamųjų priemonių Iranui 40 ir 44 straipsniai ir Reglamento (ES) Nr. 36/2012 dėl ribojamųjų priemonių, atsižvelgiant į padėtį Sirijoje, 29 ir 30 straipsniai.

L. Informavimas ir ryšių palaikymas

56. ES ribojamųjų priemonių veiksmingumas padidėja, jeigu panašias priemones patvirtina trečiosios valstybės. Todėl iš esmės pageidautina, kad sankcijos būtų priimanamos JT sistemoje. Jeigu tai nėra įmanoma, ES turėtų siekti kuo platesnės tarptautinės bendruomenės paramos, kad būtų daromas spaudimas šaliai, kuriai taikomos priemonės.
57. Priimdama savarankiškai skiriamas sankcijas ES turėtų, vykdydama informavimo veiklą, aktyviai siekti, kad atitinkamos trečiosios valstybės bendradarbiautų su ja ir, jeigu įmanoma, patvirtintų panašias priemones, siekiant, kad būtų kuo labiau sumažintas pakeitimo poveikis ir sustiprintas ribojamųjų priemonių poveikis. Visų pirma šalys kandidatės turėtų būti sistemingai kviečiamos prisijungti prie ES nustatytų priemonių taikymo. Be to, konsultuojantis su pagrindiniais partneriais turėtų būti reguliariai įtraukiamas JT sankcijų režimų vienodo bei nuoseklaus aiškinimo ir veiksmingo įgyvendinimo klausimas. ES delegacijos turėtų šiame procese visapusiškai dalyvauti.
58. ES ir jos valstybės narės turėtų aktyviai ir sistemingai informuoti apie ES sankcijas, kad būtų užtikrintas jų matomumas ir išvengta klaidingos interpretacijos, visų pirma išvengta, kad jų klaidingai neinterpretuotų vietos civiliai gyventojai. Taip informuojant taip pat bus užtikrinta, kad tokios priemonės turėtų kuo didesnę politinį poveikį. Bendri pranešimai turėtų būti aptarti atitinkamoje geografinėje darbo grupėje, šių priemonių teisinių, techninių ir horizontaliųjų pasekmių klausimais konsultuojantis su Patarėjų užsienio santykių klausimais darbo grupe.

III. Teisinių dokumentų standartinės formuluotės

Šiame skyriuje nustatytos standartinės formuluotės turėtų būti vartojamos visuose atitinkamuose teisiniuose dokumentuose dėl ES taikomų ribojamųjų priemonių, išskyrus atvejus, kai yra būtina vartoti kitokias formuluotes, siekiant tinkamai įgyvendinti JT Saugumo Tarybos rezoliuciją.

Atitinkamais atvejais turėtų būti pritaikytos išimčių standartinės formuluotės.

A. Apibrėžtys

ES taikomų ribojamųjų priemonių tikslais vartojamos toliau nurodytos apibrėžtys. Kitos apibrėžtys bus parengtos atsižvelgiant į poreikius.

59. *Techninė parama*²¹ –

„bet kokia techninė pagalba, skirta remontui, kūrimui, gamybai, komplektavimui, testavimui, priežiūrai, arba bet kokia kita techninio pobūdžio paslauga, kuri gali reikštis tokiomis formomis kaip instruktavimas, mokymas, darbinių žinių ar įgūdžių perdavimas arba konsultacinės paslaugos; techninė parama taip pat apima ir žodines paramos formas“.

59a. *Finansavimas ir finansinė parama* –

„veiksmas, nepriklausomai nuo konkrečios pasirinktos priemonės, kai atitinkamas asmuo, subjektas arba organizacija sąlygiškai arba besąlygiškai skiria arba įsipareigoja skirti savo paties lėšas arba ekonominius išteklius, įskaitant dotacijas, paskolas, garantijas, laidavimą, obligacijas, akredityvus, tiekėjų kreditus, pirkėjo kreditus, su importu ar eksportu susijusius avansus ir visų rūšių draudimą ar perdraudimą, įskaitant eksporto kredito draudimą, tačiau tuo neapsiribojant. Mokėjimas, laikantis įprastos verslo praktikos, už prekę ar paslaugą sutarta kaina, taip pat tokio mokėjimo sąlygos nėra finansavimas ir finansinė parama“.

²¹ Bendrieji veiksmai 2000/401/BUSP (OL L 159, 2000 6 30, p. 216).

60. Daugelį metų buvo nurodoma įšaldyti lėšas ir nustatomi draudimai sudaryti sąlygas naudotis lėšomis sąrašuose nurodytiems asmenims ir subjektams, remiantis šiomis apibrėžtimis:

lėšos – finansinis turtas ir visų rūšių išmokos, įskaitant (tačiau tuo neapsiribojant):

a) grynuosius pinigus, čekius, piniginius reikalavimus, vekselius, pinigines perlaidas ir kitas mokėjimo priemones;

b) indėlius finansų įstaigose arba kituose subjektuose, sąskaitų balansus, skolas ir skolinius įsipareigojimus;

c) viešai arba privačiai parduodamus vertybinius popierius ir skolos dokumentus, įskaitant vertybinius popierius ir akcijas, vertybinių popierių pažymėjimus, obligacijas, vekselius, varantus, neužtikrintas obligacijas ir sutartis dėl išvestinių finansinių priemonių;

d) palūkanas, dividendus arba kitas pajamas iš turto arba turto vertės prieaugio;

e) paskolą, užskaitos teisę, garantijas, vykdymo įsipareigojimus arba kitus finansinius įsipareigojimus;

f) akredityvus, važtaraščius, pardavimo sąskaitas;

g) lėšų arba kitų finansinių išteklių nuosavybės teisės patvirtinimo dokumentus.

lėšų įšaldymas – lėšų judėjimo, pervedimo, keitimo, naudojimo, galėjimo jomis naudotis arba jų tvarkymo pakeičiant jų dydį, sumą, buvimo vietą, nuosavybę, valdymą, savybes, paskirtį arba atliekant kitus pakeitimus, kurie sudarytų galimybę naudotis lėšomis, įskaitant portfelio valdymą, draudimas.

61. Toliau pateikiamas apibrėžtis Taryba vartoja ekonominių išteklių įšaldymo atveju, ir atitinkamais atvejais jos galėtų būti toliau vartojamos ES teisiniuose dokumentuose.

ekonominiai ištekliai – bet kokios rūšies materialusis arba nematerialusis, kilnojamasis arba nekilnojamasis turtas, kuris nėra lėšos, tačiau gali būti panaudotas lėšoms, prekėms įsigyti arba paslaugoms gauti;

ekonominių išteklių įšaldymas – ekonominių išteklių naudojimo lėšoms, prekėms įsigyti arba paslaugoms gauti bet koku būdu, įskaitant (tačiau ne tik) jų pardavimą, nuomą arba įkeitimą, draudimas.

62. *Dvejopo naudojimo prekė – „prekės, įskaitant programinę įrangą ir technologijas, kurios gali būti naudojamos ir civiliniams, ir kariniams tikslams, taip pat visos prekės, kurios gali būti ir neskirtos sprogdinti, ir gali koku nors būdu būti susijusios su branduolinių ginklų ar kitokių branduolinių sprogstamųjų įtaisų gamyba“*²².

B. Ginklų embargai

Įranga, kuriai taikomas embargas

63. Reikalingas vienodas ES režimas, kuris būtų taikomas nustatant ginklų embargą. 2008 m. gruodžio 8 d. priimtoje Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP²³ nustatomi kriterijai, kuriuos valstybės narės taiko savo eksporto kontrolės politikai dėl ginklų. Šiuo tikslu 2000 m. buvo susitarta dėl bendrojo karinės įrangos sąrašo²⁴. Jeigu nenurodyta kitaip, ginklų embargai turėtų būti suprantami kaip apimantys bent jau visas prekes ir technologijas, nurodytas ES bendrajame karinės įrangos sąrašė.
64. Bendrajame karinės įrangos sąrašė nėra objektų, kurie gali būti naudojami ir civiliniams, ir kariniams tikslams. Tokių dvejopo naudojimo prekių eksportas yra kontroliuojamas pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 428/2009²⁵. Šiame reglamente numatyta, kad sprendamos, ar suteikti eksporto leidimą, valstybės narės atsižvelgia, *inter alia*, į savo pareigas pagal sankcijas, taikomas pagal Tarybos priimtą teisinį dokumentą, ESBO sprendimą arba Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos privalomą rezoliuciją.

²² 2009 m. gegužės 5 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 428/2009 (OL L 134, 2009 5 29, p. 1) 2 straipsnio 1 punktą.

²³ OL L 335, 2008 12 13, p. 99.

²⁴ Sąrašas priedamas prie 2000 m. birželio 13 d. Tarybos deklaracijos, paskelbtos priimant bendrąjį karinės įrangos, nurodytos Europos Sąjungos elgesio kodekse ginklų eksporto srityje, sąrašą (OL C 191, 2000 7 8). Atnaujintas sąrašas, kurį Taryba priėmė 2012 m. vasario 27 d., paskelbtas OL C 85, 2012 3 22. p. 1.

²⁵ OL L 134, 2009 5 29, p. 1.

Pagal savo pobūdį (dvejopas naudojimas) nemažai sąraše nurodytų prekių gali būti naudojamos visiškai teisėtai, pavyzdžiui, bankininkystėje naudojamos šifravimo priemonės, įranga, kuri gali būti naudojama ligoninėse, gamyklose, universitetuose, atviroje jūroje esančiuose naftos telkiniuose. Taigi, visiškai uždraudimas gali turėti pasekmių, kurios gerokai viršija pradinį tikslą, ir gali būti visiškai netinkamas. Todėl dauguma atvejų draudimas eksportuoti dvejopo naudojimo prekes, įskaitant atvejus, kai jos būtų naudojamos civiliniais tikslais, greičiausiai būtų neproporcingas, nebent būtų taikomas su išlygomis ir būtų leidžiamos tinkamos išimtys (įrodžius teisėtus naudojimo tikslus).

Jeigu tokių prekių embargas vis tiek laikomas tinkamu, teisiniame dokumente turėtų būti nurodytas bendras dvejopo naudojimo prekių sąrašas, pridėtas prie Reglamento (EB) Nr. 428/2009.

65. Standartinė nuostatos, kuria nustatomas ginklų embargas, formuluotė galėtų būti tokia:

„Valstybių narių nacionaliniams subjektams arba iš valstybių narių teritorijų, arba naudojantis su valstybių narių vėliava plaukiojančiais laivais ar jų orlaiviais, draudžiama (valstybei) parduoti, tiekti, perduoti arba į ją eksportuoti visų rūšių ginklus ir su jais susijusius reikmenis, įskaitant šaunamuosius ginklus ir šaudmenis, karines transporto priemones bei įrangą, sukarintą įrangą ir šių objektų atsargines dalis, nesvarbu, ar valstybių narių teritorija yra jų kilmės vieta.“

Techninė pagalba ir kitos su karine veikla susijusios paslaugos

66. Nustatant ES savarankiškai taikomą embargą ginklams, įskaitant šaunamuosius ginklus ir šaudmenis, karines transporto priemones bei įrangą, sukarintą įrangą ir šių objektų atsargines dalis, paprastai taip pat turėtų būti nustatytas draudimas teikti techninę pagalbą, susijusią su tokia įranga. Be to, draudimas finansuoti ginklų eksportą arba teikti jam finansinę paramą galėtų sustiprinti ginklų embargą.

67. Standartinio straipsnio formuluotė galėtų būti tokia:

CD + Reg.

„Draudžiama:

- a) *tiesiogiai ar netiesiogiai teikti techninę pagalbą, tarpininkavimo paslaugas²⁶ ir kitas paslaugas, susijusias su karine veikla ir su visų rūšių ginklų ir su jais susijusių reikmenų, įskaitant šaunamuosius ginklus ir šaudmenis, karines transporto priemones bei įrangą, sukarintą įrangą ir šių objektų atsargines dalis, tiekimu, gamyba, priežiūra ir naudojimu, fiziniam ar juridiniam asmeniui, subjektui ar organizacijai (valstybėje) arba naudoti šioje valstybėje;*
- b) *tiesiogiai ar netiesiogiai teikti finansavimą ar finansinę paramą, susijusią su karine veikla, įskaitant pirmiausia dotacijas, paskolas ir eksporto kredito draudimą, taip pat draudimą ir perdraudimą, kurie būtų skirti parduoti, tiekti, perduoti ar eksportuoti ginklus ir su jais susijusius reikmenis arba teikti susijusią techninę pagalbą, tarpininkavimo paslaugas ir kitas paslaugas asmeniui, subjektui ar organizacijai (valstybėje) arba naudoti šioje valstybėje;*
- c) *sąmoningai ir apgalvotai dalyvauti veikloje, kurios tikslas arba rezultatas yra a ir b punktuose nurodytų draudimų apėjimas.“*

Išimtys

68. Gali prireikti numatyti ginklų ir su jais susijusios įrangos eksporto draudimo išimtis humanitariniais tikslais, nes regionuose, kuriuose vyko konfliktas, tam tikros kontroliuojamos įrangos rūšys gali būti svarus įnašas siekiant civilių gyventojų saugumo ir ekonomikos atkūrimo. Šios išimtys paprastai turėtų būti taikomos tik žudyti nepritaikytai karinei įrangai ir apsauginių drabužių, skirtų asmeninėms reikmėms, eksportui. Tam tikrais atvejais tai gali būti išminavimo įranga ir reikmenys, skirti institucijų stiprinimui.

²⁶ 2003 m. birželio 23 d. Tarybos bendroji pozicija 2003/468/BUSP dėl tarpininkavimo ginklų prekyboje kontrolės (OL L 156, 2003 6 25, p. 79).

69. Pageidautina, kad išimtyms, taikomos žudyti nepritaikytos karinės įrangos, kaip ir visos kitos, eksportui, būtų nustatomos kiekvienu konkrečiu atveju, visiškai atsižvelgiant į kriterijus, nustatytus Elgesio kodekse ir kituose ES tekstuose bei teisiniuose dokumentuose. Valstybėms narėms reikės atitinkamų apsaugos priemonių kovojant su piktnaudžiavimu tokiu eksportu ir atitinkamais atvejais įrangos grąžinimo nuostatų.
70. Standartinė nuostatos dėl ginklų ir su jais susijusios įrangos eksporto uždraudimo išimčių formuluotė galėtų būti tokia:

„1. ... straipsnis netaikomas:

- a) parduodant, tiekiant, perduodant ar eksportuojant žudyti nepritaikytą karinę įrangą, skirtą naudoti tik humanitariniais ar apsaugos tikslais, arba JT ir ES vykdomoms institucijų stiprinimo programoms, arba ES ir JT vykdomoms krizių valdymo operacijoms;*
- b) parduodant, tiekiant, perduodant ar eksportuojant išminavimo įrangą ir reikmenis, naudojamus išminavimo operacijose;*
- c) teikiant finansavimą ir finansinę paramą, susijusią su tokia įranga arba tokiomis programomis ir operacijomis;*
- d) teikiant techninę pagalbą, susijusią su tokia įranga arba tokiomis programomis ir operacijomis;*

su sąlyga, kad (kompetentinga valdžios institucija) iš anksto pritarė tokiam eksportui.“

71. Tais atvejais, kai dėl JT ar ES vykdomos institucijų stiprinimo programos arba ES ar JT krizių valdymo operacijos prireikia eksportuoti, be kita ko, ir žudyti pritaikytą įrangą, pirmesnės nuostatos a įtrauką reikėtų papildyti nurodant *„ir reikmenis, skirtus ...“*.

Prireikus a įtraukoje nurodytoje išimtyje gali būti nurodytos regioninių ir subregioninių organizacijų vykdomos institucijų stiprinimo programos ir krizių valdymo operacijos.

JT vykdant institucijų stiprinimo programas, tokių reikmenų pardavimui, tiekimui, perdavimui ar eksportui galėtų būti reikalaujama atitinkamo JT Sankcijų komiteto pritarimo.

72. Nuostatos dėl apsauginių drabužių standartinė formuluotė galėtų būti tokia:

„... straipsnis netaikomas apsauginiams drabužiams, įskaitant neperšaunamas liemenes ir karinius šalmus, kuriuos į (valstybę) laikinai ir tik asmeniniam naudojimui eksportuoja Jungtinių Tautų, ES ar jos valstybių narių personalas, žiniasklaidos atstovai, humanitarinę pagalbą bei pagalbą vystymuisi teikiantys darbuotojai bei su šia veikla susijęs personalas.“

- C. Apribojimai, taikomi vidinėms represijoms naudojamai įrangai ir kitam specialiam importui arba eksportui

73. Jei ribojamųjų priemonių nustatymas yra grindžiamas vidinių represijų politika, gali būti draudžiamas tam tikros įrangos eksportas ir susijusios paslaugos, pavyzdžiui, priežiūra ir remontas. ES teisiniuose dokumentuose galėtų būti pateikta nuoroda į sutartą sąrašą arba jis juose galėtų būti pateikiamas, priimant sprendimą dėl objektų, kurie gali būti naudojami vidinėms represijoms, eksporto embargo. Priede pateikiamas sąrašas, kuriame, jei Taryba taip nusprendžia, apibrėžiama konkretaus eksporto apribojimo, taikomo įrangai, kuri gali būti naudojama vidinėms represijoms, apimtis ²⁷.

²⁷ Sąraše pateikiami objektai, kurie galėtų būti naudojami vidinėms represijoms ir kurie yra labai artimi objektams, išvardytiems ES bendrajame karinės įrangos sąraše; jis neapima ES bendrajame karinės įrangos sąraše išvardytų objektų; jis neapima objektų, kontroliuojamų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1236/2005 („Kovos su kankinimu reglamentas“). Atsižvelgiant į problemas, kylančias nustatant tinkamą ribą tarp kontroliuojamos įrangos ir įprastos vartojimui ar laisvalaikiui skirtos įrangos, į šį sąrašą neįtrauktos prekės, kurios gali būti skirtos įprastam vartojimui ar laisvalaikio veiklai.

74. Standartinė nuostatos dėl apribojimų, taikomų vidinėms represijoms naudojamai įrangai, formuluotė galėtų būti tokia:

„Draudžiama:

- a) tiesiogiai ar netiesiogiai parduoti, tiekti, perduoti ar eksportuoti fiziniam ar juridiniam asmeniui, subjektui ar organizacijai [valstybėje] arba naudojimui šioje valstybėje I priede išvardytą Sąjungos ar kitokios kilmės įrangą, kuri gali būti naudojama vidinėms represijoms;*
- b) tiesiogiai ar netiesiogiai teikti techninę pagalbą, susijusią su a punkte nurodyta įranga, fiziniam ar juridiniam asmeniui, subjektui ar organizacijai [valstybėje] arba naudojimui šioje valstybėje;*
- c) tiesiogiai ar netiesiogiai teikti finansavimą ar finansinę paramą, susijusią su a punkte nurodyta įranga, fiziniam ar juridiniam asmeniui, subjektui ar organizacijai [valstybėje] arba naudojimui šioje valstybėje;*
- d) sąmoningai ir apgalvotai dalyvauti veikloje, kurios tikslas arba rezultatas yra a, b ar c punkte nurodytų draudimų apėjimas.*

75. Taip pat gali būti tikslinga nustatyti ribojamąsias priemones, kad būtų užkirstas kelias netinkamam įrangos, technologijų ar programinės įrangos naudojimui norint stebėti ir perimti internetu arba kitomis ryšių priemonėmis perduodamą informaciją.

76. ES yra parengti kiti sąrašai, pavyzdžiui, naftos ir naftos produktų sąrašas ²⁸. Būsiami sąrašai, kuriuose apibrėžiama specialių eksporto ar importo kontrolės režimų taikymo sritis, gali būti naudingas informacijos šaltinis, siekiant priimti sprendimą dėl specialaus eksporto ar importo draudimo, kai manoma, jog siekiant BUSP tikslų reikia uždrausti visą konkrečios kontroliuojamos kategorijos prekybą su tam tikra šalimi. Sąrašuose esančios prekės, kurioms taikomas specialus eksporto / importo draudimas, galėtų, jei tai yra tikslinga, būti aprašomos, atsižvelgiant į Tarybos reglamente (EEB) Nr. 2658/87 vartojamus aprašymus. Jeigu tai neįmanoma, prekės galėtų būti aprašomos taip, kad aprašymą būtų įmanoma susieti su Tarybos reglamente (EEB) Nr. 2658/87 vartojamais aprašymais, jei tai tikslinga.
77. Tokių priemonių išimčių turėtų pakakti siekiant atitinkamais atvejais imtis humanitarinių veiksmų ir visapusiškai laikytis ribojamųjų priemonių tikslų.

D. Įleidimo apribojimai (draudimas išduoti vizą arba draudimas keliauti)

78. Keliuose BUSP teisės aktuose numatomas draudimas atvykti tam tikriems trečiųjų valstybių piliečiams, kurie yra išvardyti teisinio dokumento priede.
79. Reglamente (EB) Nr. 539/2001 nustatyti trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašai ²⁹. BUSP sprendimuose nurodytiems trečiųjų šalių piliečiams, kuriems taikomas draudimas keliauti ir kuriems reikia vizos atvykti į ES, pateikus prašymą dėl vizos, viza išduota nebus. Visais atvejais jiems turi būti uždrausta įvažiuoti, jei jie atvyktų prie išorės sienos. Tais atvejais, kai nėra nustatytas reikalavimas turėti vizą, arba kai buvo išduota ilgalaikė viza ar leidimas gyventi, įleidimo apribojimams įgyvendinti gali prireikti nacionalinių veiksmų ³⁰.

²⁸ Žr. Reglamento (EB) Nr. 1705/1998 (OL L 215, 1998 8 1, p. 1) I priedą.

²⁹ OL L 81, 2001 3 21, p. 1. Šis sąrašas buvo kelis kartus iš dalies keičiamas.

³⁰ Šiuo metu vyksta diskusijos dėl asmenų, kuriems taikomas ES draudimas keliauti, elektroninio suvestinio sąrašo sudarymo.

80. Standartinė straipsnio dėl draudimo išduoti vizą / draudimo keliauti ir jo išimčių formuluotė galėtų būti tokia:

1. *„Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad užkirstų kelią priėmimo išvardytų asmenų įvažiavimui į jų teritorijas ar vykimui per jas tranzitu (nurodyti kriterijus / kategorijas, jei tekste dar tai nenurodyta).*
2. *1 dalis neįpareigoja valstybių narių atsisakyti įleisti į savo teritoriją savo piliečių.*
3. *1 dalis nedaro poveikio tiems atvejams, kai valstybė narė privalo laikytis įsipareigojimo pagal tarptautinę teisę, būtent:*
 - i) kaip tarptautinę tarpvyriausybines organizacijas priimančioji šalis;*
 - ii) kaip Jungtinių Tautų rengiamą ar globojamą tarptautinę konferenciją priimančioji šalis; arba*
 - iii) pagal daugiašalį susitarimą dėl privilegijų ir imunitetų suteikimo; arba*
 - iv) pagal 1929 m. Šventojo Sosto (Vatikano Miesto Valstybės) ir Italijos Taikinimo sutartį (Laterano paktą).*
4. *3 dalis taikoma ir tada, kai valstybė narė yra Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) priimančioji šalis.*
5. *Taryba tinkamai informuojama apie visus atvejus, kai valstybė narė taiko išimtį pagal 3 ar 4 dalis.*
6. *Valstybės narės gali taikyti išimtį dėl 1 dalyje nustatytų priemonių, kai kelionė yra pagrindžiama skubiu humanitariniu poreikiu arba dalyvavimu tarpvyriausybiniuose susitikimuose ir susitikimuose, kuriuos remia ar rengia Europos Sąjunga, arba kurių priimančioji šalis yra ESBO pirmininkaujanti valstybė narė, jeigu jų metu vedamas politinis dialogas, kuriuo tiesiogiai propaguojami ribojamųjų priemonių politiniai tikslai, įskaitant demokratiją, žmogaus teises ir teisinės valstybės principus (valstybėje).*

7. Valstybė narė, ketinanti taikyti išimtis pagal 6 dalį, raštu informuoja Tarybą. Laikoma, kad išimtis yra suteikta, nebent vienas ar daugiau Tarybos narių per dvi darbo dienas nuo tada, kai buvo gautas pranešimas apie siūlomą išimtį, raštu pareiškia prieštaravimą. Jeigu vienas ar daugiau Tarybos narių pareiškia prieštaravimą, Taryba kvalifikuota balsų dauguma gali nuspręsti leisti taikyti siūlomą išimtį.
8. Tais atvejais, kai pagal 3, 4, 6 ir 7 dalis valstybė narė leidžia priėmimo išvardytiems asmenims įvažiuoti į jos teritoriją ar vykti per ją tranzitu, šis leidimas galioja tik tuo tikslu, dėl kurio jis buvo suteiktas, ir tik atitinkamiems asmenims.“

81. Susitarta, kad tuo atveju, kai asmuo, kuriam taikomas turto įšaldymas ir draudimas keliauti, gauna leidimą, kurį suteikia valstybė narė pagal pirmiau pateikto standartinio straipsnio 3, 4, 6 ir 7 dalis, valstybės narės nėra įpareigosios įšaldyti to asmens kartu su savimi turimą turtą, kurio tam asmeniui iš tikrųjų gali prireikti vizito, dėl kurio jis gavo leidimą, tikslais.

E. Finansiniai apribojimai

82. Standartinė formuluotė dėl turto įšaldymo, tuo tikslu pasitelkiant teisinį dokumentą, grindžiamą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 215 straipsniu, galėtų būti tokia:

„1. Įšaldomos visos X priede išvardytiems [atskiriems (valstybės) Vyriausybės nariams ir] [su jais susijusiems] fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams ar organizacijoms ³¹ priklausančios, jų nuosavybės teise turimos, valdomos ar kontroliuojamos lėšos ir ekonominiai ištekliai.

„2. X priede išvardytiems fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams ar organizacijoms arba jų naudai draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai sudaryti galimybę naudotis lėšomis ar ekonominiais ištekliais ³².“

³¹ Kai kuriais atvejais šios teksto dalys gali būti netaikytinos (pvz., taikant kovos su teroristais priemonės).

³² Pažymėta, kad reikalingų dokumentų pateikimas ir perdavimas į sąrašą įtrauktam bankui siekiant atlikti galutinį jų perdavimą sąraše nenurodytam asmeniui, subjektui ar organizacijai, kad būtų įvykdyti leistini mokėjimai, nereiškia, kad sudaroma galimybė naudotis lėšomis.

83. Standartinė straipsnio dėl išimčių, susijusių su lėšų įšaldymu ir draudimu sudaryti galimybę naudotis lėšomis ar ekonominiais ištekliais, formuluotė galėtų būti tokia ³³:

„1. Nukrypstant nuo ... straipsnio (į sąrašą įtrauktų asmenų ir subjektų lėšų ir ekonominių išteklių įšaldymas), kompetentingos valdžios institucijos, nurodytos Y priede išvardytose interneto svetainėse, gali leisti nutraukti tam tikrų lėšų ar ekonominių išteklių įšaldymą arba sudaryti galimybę naudotis tam tikromis lėšomis ar ekonominiais ištekliais tokiomis sąlygomis, kurios, jų nuomone, yra tinkamos, nustačiusios, kad atitinkamos lėšos ar ekonominiai ištekliai yra:

- a) reikalingi būtiniausiems X priede išvardytų fizinių ar juridinių asmenų, subjektų ar organizacijų ir tokių fizinių asmenų išlaikomų šeimos narių poreikiams patenkinti, įskaitant mokėjimus už maisto produktus, nuomą arba hipoteką, vaistus ir medicininį gydymą, mokesčius, draudimo įmokas ir mokesčius už komunalines paslaugas,
- b) skirti išimtinai pagrįstiems mokesčiams už profesines paslaugas apmokėti ir su teisinių paslaugų teikimu susijusioms išlaidoms kompensuoti,
- c) skirti išimtinai mokesčiams ar aptarnavimo mokesčiams už kasdieninį įšaldytų lėšų arba ekonominių išteklių laikymą ar tvarkymą sumokėti,
- d) būtini nenumatytoms išlaidoms apmokėti, jeigu atitinkama kompetentinga valdžios institucija apie priežastis, dėl kurių, jos nuomone, turėtų būti suteiktas specialus leidimas, kitų valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms ir Komisijai pranešė ne mažiau kaip prieš dvi savaites iki leidimo suteikimo,

³³ Privalomų JT ST rezoliucijų įgyvendinimo atveju (žr. 44 punktą) formuluotę gali tekti patikslinti.

- e) mokėtini į diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos arba tarptautinės organizacijos, kuri pagal tarptautinę teisę naudojasi imunitetu, sąskaitą arba iš jos, jei tokie mokėjimai skirti naudoti diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos arba tarptautinės organizacijos oficialiais tikslais³⁴,
- f) būtini žmonių saugumui arba aplinkos apsaugai užtikrinti.“

Valstybės narės informuoja kitas valstybes nares ir Komisiją apie pagal šį straipsnį suteiktus leidimus.

„2. ... straipsnis (draudimas sudaryti galimybę naudotis lėšomis ar ekonominiais ištekliais į sąrašą įtrauktiems asmenims ir subjektams) netaikomas į išaldytas sąskaitas pervedamoms:

- a) palūkanoms arba kitoms su tomis sąskaitomis susijusioms pajamoms; arba
- b) mokėjimams pagal sutartis arba susitarimus, sudarytus iki tos dienos, kurią tomis sąskaitoms pradėtos taikyti šio sprendimo / reglamento nuostatos, arba pagal iki tos dienos priimtus įsipareigojimus, arba
- c) mokėjimams pagal teisminių institucijų, administracinius arba arbitražinius sprendimus, priimtus ES valstybėje narėje arba vykdytinus atitinkamoje valstybėje narėje, ir

jeigu tokioms palūkanoms, kitoms pajamoms ir mokėjimams toliau taikomas ... straipsnis (į sąrašą įtrauktų asmenų ir subjektų lėšų ir ekonominių išteklių išaldymas).“

³⁴ Kadangi ribojamosios priemonės galėtų daryti poveikį diplomatinėms atstovybėms ir jų darbuotojams, kuries naudojami privilegijomis ir imunitetais (ypač tais atvejais, kai jie turi sąskaitų į sąrašą įtrauktuose bankuose), turi būti imtasi reikiamų priemonių siekiant užtikrinti, kad dėl šios priežasties tokioms atstovybėms ir jų darbuotojams nebūtų kliudoma vykdyti jų oficialias funkcijas, vadovaujantis 1961 m. Vienos konvencijos dėl diplomatinių santykių 25 straipsniu.

84. Standartinė straipsnio dėl sumų pervedimo į išaldytas sąskaitas formuluotė galėtų būti tokia:

Reg.

„... straipsnis (draudimas sudaryti galimybę į sąrašą įtrauktiems fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams ar organizacijoms naudotis lėšomis ar ekonominiais ištekliais) nekliudo finansų ar kredito įstaigoms, kurios gauna trečiųjų šalių į išvardytų asmenų, subjektų ar organizacijų sąskaitą pervedamas lėšas, į išaldytas sąskaitas pervesti pinigų sumas, su sąlyga, kad visi tokių sąskaitų papildymai taip pat bus išaldomi. Finansų ar kredito įstaiga nedelsdama informuoja kompetentingas valdžios institucijas apie tokias operacijas.“

85. Specialaus straipsnio dėl išimčių, susijusių su lėšų išaldymu ir draudimu sudaryti galimybę naudotis lėšomis ar ekonominiais ištekliais, kai tokioms lėšoms ar ekonominiams ištekliams taikomas teisminės institucijos, administracinis ar arbitražinis sprendimas, standartinė formuluotė galėtų būti tokia:

„Nukrypstant nuo ... straipsnio (į sąrašą įtrauktų fizinių ar juridinių asmenų, subjektų ar organizacijų lėšų ir ekonominių išteklių išaldymas), Y priede išvardytos valstybių narių kompetingos valdžios institucijos gali leisti nutraukti tam tikrų lėšų arba ekonominių išteklių išaldymą, jeigu įvykdytos šios sąlygos:

a) lėšoms ar ekonominiams ištekliams taikomas arbitražinis sprendimas, priimtas iki tos dienos, kurią ... straipsnyje (į sąrašą įtrauktų fizinių ar juridinių asmenų, subjektų ar organizacijų lėšų ir ekonominių išteklių išaldymas ir draudimas sudaryti galimybę jiems naudotis lėšomis ar ekonominiais ištekliais) nurodytas fizinis ar juridinis asmuo, subjektas ar organizacija buvo įtrauktas į X priede pateiktą sąrašą, arba ES priimtas teisminės institucijos ar administracinis sprendimas, arba atitinkamoje valstybėje narėje vykdytinas teisminės institucijos sprendimas, priimtas iki arba po tos dienos;

b) lėšos ar ekonominiai ištekliai bus naudojami tik reikalavimams, garantuotiems tokiu sprendimu, patenkinti arba tokiame sprendime yra pripažinti teisėtais, neperžengiant ribų, nustatytų taikomais įstatymais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais tokius reikalavimus pateikiančių asmenų teises;

c) toks sprendimas nėra į X priede pateiktą sąrašą įtraukto asmens, subjekto ar organizacijos naudai;

d) sprendimo pripažinimas neprieštarauja atitinkamos valstybės narės viešajai tvarkai.

Kompetentinga valdžios institucija informuoja kitų valstybių narių kompetentingas valdžios institucijas ir Komisiją apie pagal šį straipsnį suteiktus leidimus.“

86. Specialaus straipsnio, kuriame numatoma su ankstesnėmis sutartimis susijusi išimtis, standartinė formuluotė galėtų būti tokia:

Nukrypstant nuo ... straipsnio (į sąrašą įtrauktų asmenų, subjektų ir organizacijų lėšų ir ekonominių išteklių įšaldymas) ir su sąlyga, kad į X priede pateiktą sąrašą įtrauktas asmuo, subjektas arba organizacija privalo atlikti mokėjimą pagal sutartį arba susitarimą, kuri atitinkamas asmuo, subjektas arba organizacija sudarė, arba įpareigojimą, kuris tam asmeniui, subjektui ar organizacijai buvo nustatytas iki dienos, kurią tas asmuo, subjektas arba organizacija buvo įtraukti į sąrašą, valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos, nurodytos Y priede išvardytose interneto svetainėse, tokiomis sąlygomis, kurias jos laiko tinkamomis, gali leisti nutraukti tam tikrų lėšų arba ekonominių išteklių įšaldymą, jeigu atitinkama kompetentinga valdžios institucija nustatė, kad:

- i) lėšos arba ekonominiai ištekliai bus naudojami X priede išvardytų asmenų, subjektų arba organizacijų mokėjimui atlikti;*
- ii) mokėjimu nepažeidžiamas ... straipsnis (draudimas sudaryti galimybę į sąrašą įtrauktiems asmenims, subjektams ir organizacijoms naudotis lėšomis ar ekonominiais ištekliais);*

1 galimybė. „Atitinkama valstybė narė bent prieš [x savaites] iki kiekvieno leidimo suteikimo praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai apie tokį nutarimą ir ketinimą suteikti leidimą.“

2 galimybė. „Atitinkama valstybė narė per [x savaites] praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai apie tokį nutarimą ir apie kiekvieną suteiktą leidimą.“

3 galimybė. „Atitinkama valstybė narė [kas x mėnesių (-ius)] praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai apie tokius nutarimus ir apie suteiktų leidimų skaičių ir pobūdį.“

87. Galima konkretaus straipsnio, kuriame numatoma su humanitariniais poreikiais susijusi išimtis, formuluotė, kuri įtraukiama tik tuo atveju, jei manoma, kad atvejis pagrįstas faktinėmis aplinkybėmis, susijusiomis su šalimi / režimu, kuriam taikomos atitinkamos priemonės, ir prireikus koreguojama, galėtų būti išdėstyta taip:

Nukrypstant nuo ... straipsnio (į sąrašą įtrauktų asmenų ir subjektų lėšų ir ekonominių išteklių įšaldymas), ... priede nurodytose interneto svetainėse išvardytos valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos gali leisti nutraukti tam tikrų lėšų ar ekonominių išteklių įšaldymą arba sudaryti galimybę naudotis tam tikromis lėšomis ar ekonominiais ištekliais tokiomis sąlygomis, kurios jų manymu, yra tinkamos, nustatiusios, kad tokių lėšų ar ekonominių išteklių suteikimas yra būtinas humanitariniais tikslais, pavyzdžiui, teikiant pagalbą, įskaitant medicinos priemones, maisto produktus, arba sudarant palankesnes sąlygas tokios pagalbos teikimui, arba perkeliant humanitarinius darbuotojus ir susijusią pagalbą, arba vykdant evakuaciją iš xxx .

Atitinkama valstybė narė informuoja kitas valstybes nares ir Komisija apie pagal šį straipsnį suteiktus leidimus per keturias savaites nuo leidimo suteikimo.

F. Atleidimo nuo atsakomybės sąlyga

Standartinė konkretaus straipsnio, kuriame numatyta atleidimo nuo atsakomybės sąlyga, formuluotė galėtų būti išdėstyta taip:

„1. Už lėšų ir ekonominių išteklių įšaldymą arba atsisakymą leisti jais naudotis, kai šie veiksmai atliekami sąžiningai ir vadovaujantis tuo, kad tokie veiksmai nepažeidžia šio reglamento nuostatų, tai atliekantis fizinis ar juridinis asmuo, subjektas arba organizacija, arba jų direktoriai ar darbuotojai nelaikomi atsakingais, nebent būtų įrodyta, kad lėšos ir ekonominiai buvo įšaldyti arba jais neleista naudotis dėl aplaidumo.

- „2. Už fizinių ar juridinių asmenų, subjektų ar organizacijų veiksmus jie nėra laikomi atsakingais, jeigu jie nežinojo ir neturėjo pagrįstos priežasties įtarti, kad jų veiksmais būtų pažeistos šiame reglamente nustatytos priemonės.

G. Reikalavimų netenkinimo sąlyga

Galima konkretaus straipsnio, kuriame numatyta reikalavimų nepatenkinimo sąlyga, formuluotė, kuri prireikus gali būti koreguojama, galėtų būti išdėstyta taip:

1. *Netenkinami jokie su sutartimi arba sandoriu, kurių vykdymui tiesioginį arba netiesioginį, visapusišką arba dalinį poveikį turėjo šiuo reglamentu nustatytos priemonės, susiję reikalavimai, įskaitant reikalavimus dėl žalos atlyginimo arba kitus šios rūšies reikalavimus, pavyzdžiui, reikalavimus dėl kompensacijos ar dėl garantijos suteikimo, visu pirma reikalavimus pratęsti arba apmokėti įsipareigojimą, garantiją ar žalos atlyginimo įsipareigojimą, ypač finansinę garantiją ar finansinį žalos atlyginimo įsipareigojimą, neatsižvelgiant į tai, kokia būtų jų forma, jeigu juos pateikė:*
 - a) *X, arba Y, arba Z prieduose išvardyti į sąrašą įtraukti asmenys, subjektai arba organizacijos;*
 - b) *kiti ... asmenys, subjektai ar organizacijos, įskaitant ...;*
 - c) *asmenys, subjektai arba organizacijos, veikiantys a arba b punktuose nurodytų asmenų, subjektų ar organizacijų vardu arba jų naudai.*
2. *Visuose procesiniuose veiksmuose dėl reikalavimo vykdymo pareiga įrodyti, kad 1 dalimi nedraudžiama tenkinti tą reikalavimą, tenka to reikalavimo vykdymo siekiančiam asmeniui.*
3. *Šiuo straipsniu nedaromas poveikis 1 dalyje nurodytų asmenų, subjektų ir organizacijų teisei į sutartinių įsipareigojimų nevykdymo pagal šį reglamentą teisėtumo teismine peržiūrą.*

H. Jurisdikcija

88. Standartinė nuostata, kuria nustatoma ribojamųjų priemonių taikymo apimtis situacijose, susijusiose su ES ir kitais tarptautinės bendruomenės nariais, galėtų būti išdėstyta taip:

Reg. šis reglamentas taikomas:

- a) Sąjungos teritorijoje, įskaitant jos oro erdvę;
- b) visuose orlaiviuose ar laivuose, priklausančiuose valstybės narės jurisdikcijai;
- c) visiems Sąjungos teritorijoje ar už jos ribų esantiems asmenims, kurie yra valstybės narės piliečiai;
- d) visiems Sąjungos teritorijoje ar už jos ribų esantiems juridiniams asmenims, subjektams ar organizacijoms, kurie yra įregistruoti ar įsteigti pagal valstybės narės teisę;
- e) visiems Sąjungoje visą verslą arba jo dalį vykdančiams juridiniams asmenims, subjektams arba organizacijoms.“

I. Pažeidimai

89. Reglamentuose, kuriais nustatomos ribojamosios priemonės, yra nuostatos dėl sankcijų, kurias reikia taikyti pažeidimo atveju. Standartinė formuluotė yra tokia:

Reg.

„1. Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikytinų pažeidus šio reglamento nuostatas, ir imasi visų būtinų priemonių, užtikrinančių jų įgyvendinimą. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios.

„2. *Isigaliojus šiam reglamentui, valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai apie šias taisykles ir apie visus paskesnius jų pakeitimus.*“

90. Pageidautina, kad ribojamosios priemonės būtų įgyvendintos kuo greičiau. Tuo tikslu valstybės narės siekia nustatyti pirmiau minėtame punkte nurodytas taisykles per 30 dienų laikydamosi savo atitinkamų nacionalinių procedūrų. Valstybės narės taip pat galėtų svarstyti galimybę patvirtinti nacionalines taisykles, kuriomis nustatomos sankcijos už reglamentų, kuriomis būtų nustatomos ribojamosios priemonės, pažeidimus, ir šios taisyklės bus taikomos automatiškai.

J. Galiojimo pabaiga / Peržiūra

CD

91. ES savarankiškai skiriamų sankcijų atveju standartinė nuostatos dėl galiojimo pabaigos formuluotė galėtų būti tokia:

„Šis sprendimas taikomas Jis nuolatos peržiūrimas. Jo galiojimas atitinkamai pratęsiamas arba jis iš dalies keičiamas, jei Taryba mano, kad jo tikslai nebuvo pasiekti.“

92. ES savarankiškai skiriamų sankcijų atveju standartinė nuostatos dėl peržiūros formuluotė galėtų būti tokia:

CD

sprendimas peržiūrimas praėjus ... po jo priėmimo ir paskui kas Jis panaikinamas, jeigu Taryba mano, kad jo tikslai buvo pasiekti.“

93. JT Saugumo Tarybos rezoliucijų įgyvendinimo atveju standartinė nuostatos dėl pakeitimo / panaikinimo formuluotė galėtų būti tokia:

CD

„Šis sprendimas atitinkamai iš dalies keičiamas arba panaikinamas atsižvelgiant į Saugumo Tarybos nutarimus.“

IV. Ribojamųjų priemonių stebėseną ir vertinimas

94. ES ribojamųjų priemonių veiksmingumas ir ES patikimumas daugiausia priklauso nuo to, ar ribojamosios priemonės visose valstybėse narėse įgyvendinamos ir vykdomos nedelsiant ir be išimčių. Siekiant užtikrinti tinkamą tolesnę veiklą, susijusią su ES sprendimais dėl ribojamųjų priemonių nustatymo, buvo sukurtas specialus Tarybos organas, skirtas keistis patirtimi ir plėtoti ribojamųjų priemonių įgyvendinimo bei taikymo geriausią praktiką. Todėl specialios, sankcijų klausimams spręsti skirtos, sudėties Patarėjų užsienio santykių klausimais darbo grupė reguliariai posėdžiauja ir prireikus jos posėdžiuose dalyvauja, be kita ko, iš sostinių atvykę ekspertai. Patarėjų užsienio klausimais darbo grupės (sankcijų klausimai) įgaliojimai ³⁵:

- keistis informacija ir patirtimi įgyvendinant specialių ribojamųjų priemonių režimus, kuriuos nustatė ES;
- prisidėti plėtojant valstybėse narėse ribojamųjų priemonių įgyvendinimo geriausią praktiką;
- rinkti visą turimą informaciją apie įtarimus, kad valstybės, asmenys ir subjektai, kuriems taikomos tikslinės priemonės, apeina ES ribojamųjų priemonių ar ES svarbius kitus tarptautinius sankcijų režimus;
- keistis informacija ir patirtimi, be kita ko, su atitinkamai trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, įgyvendinant ES svarbius tarptautinius sankcijų režimus;
- padėti vertinant ribojamųjų priemonių režimų įgyvendinimo rezultatus ir nustatant su tuo susijusius sunkumus;

³⁵ Patarėjų užsienio klausimais darbo grupės (sankcijų klausimai) įgaliojimai išdėstyti dokumente 5603/04.

- keistis nuomonėmis, kokiais būdais ir priemonėmis užtikrinti ribojamųjų priemonių režimų, įskaitant jų humanitarines nuostatas, valdymo veiksmingumą;
- nagrinėti visus atitinkamus techninius klausimus, susijusius su ES ribojamųjų priemonių įgyvendinimu.

Patarėjų užsienio santykių klausimais darbo grupė (sankcijų klausimai) aiškiai nustatė ES geriausią finansinių ribojamųjų priemonių veiksmingo įgyvendinimo praktiką³⁶.

95. BUSP teisiniuose dokumentuose ir EB reglamentuose turėtų būti numatytas reguliarus ataskaitų dėl įgyvendinimo priemonių ir vykdymo užtikrinimo veiksmų, kurių ėmėsi valstybės narės siekdamos įgyvendinti ribojamąsias priemones, teikimas. Stebėsena ES lygiu turėtų sudaryti galimybes nuosekliau vertinti, ar ribojamųjų priemonių poveikis yra veiksmingas. Tai yra itin svarbu savarankiškai nustatomų priemonių atveju, kadangi tuo grindžiami sprendimai dėl būtinybės tobulinti teisinius tekstus ir tam tikra dalimi sprendimai dėl priemonių pratęsimo naudingumo.

³⁶ Dok. 8666/1/2008 REV 1.

Rekomendacijos dėl darbo metodų, susijusių su ES savarankiškai skiriamomis sankcijomis

Ribojamosios priemonės, taikomos trečiosioms valstybėms, asmenims ar subjektams, yra itin svarbi ES užsienio politikos priemonė siekiant jos tikslų pagal bendros užsienio ir saugumo politikos principus. Apskritai ribojamosios priemonės nustatomos, kad pasikeistų šalies, kuriai tos priemonės taikomos, arba tos šalies dalies, vyriausybės, subjektų ar asmenų politika arba veikla. Tai yra prevencinės nebaudžiamosios priemonės, kuriomis ES turėtų būti sudarytos sąlygos skubiai reaguoti į politines problemas ir pokyčius. Sankcijų taikymas turėtų būti integruoto ir visapusiško politikos metodo, apimančio politinį dialogą, papildomas pastangas ir kitas priemones, dalis. ES ir jos valstybės narės turėtų aktyviai ir sistemingai teikti informaciją apie ES sankcijas, be kita ko, teikti informaciją šaliai, kuriai taikomos atitinkamos priemonės, ir jos gyventojams.

Priemonės turėtų būti nukreiptos į politiką ir priemones jai vykdyti bei tuos, kurie, kaip nustatyta, yra atsakingi už politiką arba veiksmus, privertusius ES priimti sprendimą nustatyti sankcijas. Tokiomis tikslinėmis priemonėmis turėtų būti kuo labiau sumažintas neigiamas poveikis tiems, kurie nėra atsakingi už tokią politiką ir veiksmus, visų pirma vietos civiliams gyventojams ar teisėtai veiklai, vykdomai atitinkamoje šalyje arba su ta šalimi. Ribojamųjų priemonių politiniai tikslai ir kriterijai turėtų būti aiškiai apibrėžti teisės aktuose. Tai leistų ES nustatyti sankcijų keitimo ar panaikinimo sąlygas. Priemonių rūšys skirsis priklausomai nuo jų tikslų ir jų veiksmingumo, kurio tikimasi siekiant šių tikslų konkrečiomis aplinkybėmis, laikantis ES tikslinio ir diferencijuoto požiūrio.

Ribojamosiomis priemonėmis turi būti gerbiamos žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės, visų pirma – teisė į tinkamą procesą ir veiksmingą teisinę gynybą, visapusiškai laikantis ES teismų praktikos. Nustatomos priemonės turi būti proporcingos jų tikslams.

Vienodas ir nuoseklus ribojamųjų priemonių aiškinimas ir veiksmingas jų įgyvendinimas yra itin svarbūs, kad būtų užtikrintas jų veiksmingumas siekiant pageidaujamo politinio tikslo.

Europos išorės veikslių tarnyba (EIVT) turėtų atlikti vieną iš svarbiausių vaidmenų rengiant ir peržiūrint sankcijų režimus bei vykdamt ryšių palaikymo ir informavimo veiklą, susijusią su sankcijomis, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, atitinkamomis ES delegacijomis ir Komisija.

Pasiūlymai dėl ribojamųjų priemonių

- „1. Pasiūlymus dėl ribojamųjų priemonių, įskaitant pasiūlymus dėl įtraukimo į sąrašus ar išbraukimo iš jų, kai ES tam tikrai šaliai savarankiškai skiria sankcijas, turėtų teikti valstybės narės arba EIVT. Tie pasiūlymai turėtų būti platesnio politinio požiūrio, dėl kurio susitarė Taryba, dalimi. Iš esmės jie turėtų būti perduodami per COREU, suteikus jiems tinkamą slaptumo žymą.
- „2. Po to pasiūlymų politiniai aspektai ir platesni parametrai turėtų būti aptarimai atitinkamoje regioninėje darbo grupėje, kuriai turėtų padėti EIVT sankcijų ekspertai ir Komisijos bei Tarybos Teisės tarnybos ekspertai. Atitinkamais atvejais Politinis ir saugumo komitetas aptars pasiūlymus ir atitinkamoms darbo grupės pateiks politines gaires, visų pirma dėl priemonių, atrinktų tolesniems veiksams, rūšies.
- „3. Atitinkamoje (-ose) šalyje (-yse) esančių misijų vadovų bus prašoma atitinkamais atvejais teikti konsultacijas dėl pasiūlymų dėl ribojamųjų priemonių ar sąrašų papildymo. Taip pat Komisijos tarnybų bus prašoma atitinkamais atvejais teikti konsultacijas dėl konkrečių priemonių, kurios priklauso Sąjungos kompetencijai.
- „4. Visi pasiūlytų ribojamųjų priemonių teisiniai, techniniai ir horizontalieji aspektai turėtų būti aptarti Patarėjų užsienio klausimais darbo grupėje. Pasiūlymus dėl Tarybos sprendimo, kuriuo nustatomos ribojamosios priemonės, ir dėl Tarybos reglamento, kuriuo apibrėžiamos konkrečios priemonės, priklausančios Sąjungos kompetencijai, Patarėjų užsienio santykių klausimais darbo grupei aptarti pateiks atitinkamai EIVT ir Komisija. Pageidautina, kad abu teisės aktai būtų pateikti Nuolatinių atstovų komitetui ir oficialiai priimti Taryboje tuo pačiu metu arba numatant kuo trumpesnę laikotarpį tarp šių dviejų dokumentų priėmimo.

Pasiūlymai dėl įtraukimo į sąrašus

Identifikatoriai

- „5. Pasiūlymai dėl savarankiškai sudaromų sąrašų turėtų būti aiškūs ir nedviprasmiški. Visų pirma juose turi būti siekiama pateikti pakankamai smulkios informacijos (identifikatorių), kad sprendimą dėl sąrašo, kai jis įsigalioja, galėtų veiksmingai įgyvendinti ūkinės veiklos vykdytojai ir nacionalinės valdžios institucijos (pvz., bankai, konsulatai). Be to, identifikuojamoji informacija yra itin svarbi siekiant užtikrinti, kad ribojamosios priemonės nedarytų poveikio asmenims ir subjektams, kuriems jos nėra skirtos. Su fiziniiais asmenimis susijusią informaciją, be kita ko, visų pirma turėtų sudaryti pavardė ir vardas (kai žinoma, taip pat originalo kalba ir tinkamai transliteruoti), įskaitant kitus vardus, gimimo data ir vieta, pilietybė, paso ir tapatybės kortelės numeriai, lytis, adresas, jei žinomas, ir pareigos arba profesija. Su grupėmis, juridiniais asmenimis ar subjektais susijusią tokią informaciją, be kita ko, turėtų sudaryti pavadinimas, registracijos vieta ir data, registracijos numeris ir verslo vieta. Taip pat turėtų būti nurodyta įtraukimo į sąrašą data. Pavyzdys pridedamas.
- „6. Pateikti tokius identifikatorius yra pirmiausia teikiančiųjų pasiūlymą pareiga. Kitos delegacijos turėtų prisidėti prie šio proceso. Prireikus atitinkamoje (-ose) šalyje (-yse) esančių misijų vadovų taip pat bus paprašyta prisidėti.

Įtraukimo į sąrašą priežastys

- „7. Pasiūlymuose dėl savarankiškai sudaromų sąrašų turėtų būti nurodytos individualios ir specifinės kiekvieno įtraukimo į sąrašą priežastys. Priežastys pateikiamos siekiant kuo konkrečiau nurodyti, kodėl Taryba savo nuožiūra nustato, kad atitinkamas asmuo, grupė ar subjektas atitinka atitinkamame teisės akte nustatytus įtraukimo kriterijus, atsižvelgiant į tikslus, kurių siekiama priemonėmis, kaip nurodyta jo aiškinamosiose dalyse.
- „8. Pateikti tokias priežastis yra pirmiausia teikiančiųjų pasiūlymą pareiga. Kitos delegacijos turėtų prisidėti prie šio proceso. Prireikus atitinkamoje (-ose) šalyje (-yse) esančių misijų vadovų taip pat bus paprašyta prisidėti.

- „9. Įtraukimo į sąrašą priežastis galutinai patvirtins Patarėjų užsienio santykių klausimais darbo grupė, remdamasi regioninėje darbo grupėje aptartais elementais. Prireikus Patarėjų užsienio santykių klausimais darbo grupė gali paprašyti papildomos informacijos iš regioninės darbo grupės, siekdama užtikrinti, kad įtraukimas į sąrašą būtų teisiškai patikimas ir tinkamai pagrįstas.
- „10. Iš esmės šios priežastys turėtų būti išdėstytos atskiroje teisės akto, kuriame pateiktas asmenų, grupių ir subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašas, priedo skiltyje. Kadangi tas teisės aktas bus skelbiamas Oficialiajame leidinyje, šias priežastis turėtų būti galima skelbti viešai. Išimtiniais atvejais, kai manoma, kad įtraukimo į sąrašą priežastys nėra tinkamos skelbti viešai dėl privatumo ir saugumo, priežastys turės būti praneštos atskirai atitinkamam asmeniui, grupei ar subjektui.

Pranešimas apie įtraukimą į sąrašą

- „11. Pranešimas apie sprendimą ir apie priežastis, kuriomis grindžiamas įtraukimas į sąrašą, atitinkamais atvejais perduodamas laišku arba tą pačią dieną, kai skelbiamas atitinkamas teisės aktas, Oficialiojo leidinio C serijoje paskelbiant pranešimą, kuriame nurodoma, kad Taryba perduos įtraukimo į sąrašą priežastis. Pranešimo pavyzdys pridedamas. Pranešime atitinkamiems asmenims, grupėms ir subjektams bus pranešta apie jų teisę pateikti pastabas ir paprašyti peržiūrėti Tarybos priimtą sprendimą bei jų teisę ginčyti Tarybos sprendimą Bendrajame Teisme laikantis ES sutarčių atitinkamų nuostatų.

Svarstymas darbo grupėje

- „12. Prireikus kompetentingą darbo grupę gali papildyti ekspertai iš kitų Tarybos darbo grupių.
- „13. Svarstymai darbo grupėje yra konfidencialūs. Tai ypač svarbu tais atvejais, kai ribojamosiomis priemonėmis būtų nustatytas turto įšaldymas. Turėtų būti imtasi tinkamų posėdžių konfidencialumo užtikrinimo veikslių, visų pirma pasiūlymų platinimo atžvilgiu.

„14. Atitinkamos darbo grupės pirmininkas surengs reikiamus posėdžius reikiamu metu; po aptarimo darbo grupėje pirmininkas gali siekti, kad pasiūlytas įtraukimas į sąrašą arba išbraukimas iš sąrašo būtų patvirtintas darbo grupės lygiu taikant supaprastintą rašytinę procedūrą. Delegacijoms turėtų būti suteikta pakankamai laiko pasiūlymams išnagrinėti prieš jų aptarimą, atsižvelgiant į sutartas politines būtiniausias reikmes, kuriomis remiantis gali būti nustatytas pasiūlymo nagrinėjimo tvarkaraštis. Teisės aktai neatidėliotinos skubos klausimu gali būti priimti taikant rašytinę procedūrą.

Priemonių peržiūra

„15. ES savarankiškai skiriamų sankcijų arba ES atliekamų JT sankcijų papildymų peržiūra turėtų būti vykdoma reguliariai ir pagal atitinkamų teisės aktų nuostatas. Atitinkamai darbo grupei ir Patarėjų užsienio santykių klausimais darbo grupei, kurioms padeda EIVT, Komisija ir misijų vadovai, atliekant reguliarius sankcijų režimų vertinimus turėtų būti sudarytos sąlygos prirėikus patikslinti priemones, atsižvelgiant į pokyčius, susijusius su nustatytais tikslais, ir priemonių efektyvumą šiuo atžvilgiu.

„16. Vienodas ir nuoseklus ribojamųjų priemonių aiškinimas ir veiksmingas jų įgyvendinimas yra itin svarbus elementas, kad būtų užtikrintas jų veiksmingumas siekiant pageidaujamų politinių tikslų. Valstybės narės informuoja viena kitą apie priemones, kurių imtasi pagal atitinkamus teisės aktus, ir suteikia viena kitai kitą turimą atitinkamą informaciją, susijusią su šiais aktais, visų pirma informaciją apie pažeidimus, vykdymo užtikrinimo problemas ir nacionalinių teismų sprendimus. Informacija apie įšaldytas sąskaitas ir lėšas taip pat turėtų būti pateikta laikantis atitinkamų teisinių reikalavimų. Be to, valstybės narės informuoja viena kitą apie leidžiančias nukrypti nuostatas, nustatytas laikantis teisės aktuose numatytą procedūrą. Komisija ir EIVT turėtų visapusiškai dalyvauti šiame procese. Tarybos Teisės tarnyba turėtų informuoti atitinkamą darbo grupę ir Patarėjų užsienio santykių klausimais darbo grupę apie atitinkamus ES teismų priimtus sprendimus.

„17. Valstybės narės ir jų ekspertai, nagrinėdami aiškinimo ir įgyvendinimo klausimus, turėtų naudotis sukurtu Patarėjų užsienio santykių klausimais darbo grupės (sankcijų klausimai) sukurtu forumu ir neoficialiu vadinamuoju „Sankcijų klausimų forumu“.

Prašymų dėl išbraukimo iš sąrašo tvarkymas

- „18. Individualūs prašymai dėl išbraukimo iš sąrašo turėtų būti tvarkomi vos tik juos gavus, laikantis taikytino teisės akto ir ES veiksmingo ribojamųjų priemonių įgyvendinimo geriausios praktikos ³⁷.
- „19. Prašymai dėl išbraukimo iš sąrašo bus siunčiami Tarybos generaliniam sekretoriatui. Pastabos arba prašymai dėl įtraukimo į sąrašą persvarstymo, kartu su pagrindžiančiais dokumentais, raštu perduodami Europos Sąjungos Tarybai laikantis peržiūros proceso, numatyto atitinkamam sankcijų režimui, ir kaip nurodyta Oficialiajame leidinyje paskelbtame pridedamame pranešime arba pranešimo laiške, jei žinomas adresas.
- „20. Tarybos sekretoriatas, gavęs tokius prašymus, perduoda juos kompetentingai regioninei darbo grupei apsvarstyti remiantis preliminaria analize, parengta EIVT ir Tarybos Teisės tarnybos. Tokių prašymų dėl išbraukimo iš sąrašo teisiniai, techniniai ir horizontalieji aspektai ir ES atsakymas bus aptarti Patarėjų užsienio klausimais darbo grupėje.

Informavimas ir ryšių palaikymas

- „21. Ribojamųjų priemonių veiksmingumas yra tiesiogiai susijęs su panašių priemonių patvirtinimu trečiosiose valstybėse. Todėl iš esmės pageidautina, kad sankcijos būtų priimamos JT sistemoje. Jeigu tai nėra įmanoma, turėtų būti siekiama kuo platesnės tarptautinės bendruomenės paramos, kad būtų daromas spaudimas šaliai, kuriai taikomos priemonės.

³⁷ Dok. 8666/1/08, 17 punktas.

- „22. Priimdama savarankiškai skiriamas sankcijas ES turėtų, vykdydama informavimo veiklą, aktyviai siekti, kad atitinkamos trečiosios valstybės bendradarbiautų su ja ir, jeigu įmanoma, patvirtintų panašias priemones, siekiant, kad būtų kuo labiau sumažintas pakeitimo poveikis ir sustiprintas ribojamųjų priemonių poveikis. Visų pirma šalys kandidatės turėtų būti sistemingai kviečiamos prisijungti prie ES nustatytų priemonių taikymo. Be to, konsultuojantis su pagrindiniais partneriais turėtų būti reguliariai įtraukiamas JT sankcijų režimų vienodo bei nuoseklaus aiškinimo ir veiksmingo įgyvendinimo klausimas. ES delegacijos turėtų šiame procese visapusiškai dalyvauti.
- „23. ES ir jos valstybės narės turėtų aktyviai ir sistemingai informuoti apie ES sankcijas, kad būtų užtikrintas jų matomumas ir išvengta klaidingos interpretacijos, visų pirma išvengta, kad jų klaidingai neinterpretuotų vietos civiliai gyventojai. Taip informuojant taip pat bus užtikrinta, kad tokios priemonės turėtų kuo didesnę politinį poveikį. Bendri pranešimai turėtų būti aptarti atitinkamoje geografinėje darbo grupėje, šių priemonių teisinių, techninių ir horizontaliųjų pasekmių klausimais konsultuojantis su Patarėjų užsienio santykių klausimais darbo grupe.
-

**Pavyzdžiai, naudojami sudarant asmenų, grupių ir subjektų,
kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašus**

A. Pavyzdys, naudojamas sudarant asmenų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašą

Pavardė, vardas (kai žinoma, taip pat originalo kalba ir tinkami transliteruoti):

Kitas vardas:

Gimimo data:

Gimimo vieta (miestas, valstybė):

Pilietybė:

Paso arba tapatybės dokumento numeris (taip pat dokumentą išdavusi valstybė ir išdavimo data bei vieta):

Lytis:

Adresas (gatvė, namo Nr., pašto kodas, miestas, valstybė):

Pareigos arba profesija:

Kita informacija (pvz., tėvo ir motinos vardas ir pavardė, mokesčių mokėtojo numeris, telefono ar fakso numeris):

B. Pavyzdys, naudojamas sudarant grupių ir subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašus

Pavadinimas:

Registracijos vieta:

Registracijos data:

Registracijos numeris:

Pagrindinė verslo vieta:

Kita informacija:

PRANEŠIMO PAVYZDYS

Europos Sąjungos Taryba

[Data] Tarybos sprendimo [numeris] priede nurodytų asmenų, subjektų ir organizacijų dėmesiui pateikiama toliau išdėstyta informacija³⁸.

Europos Sąjungos Taryba nusprendė, kad asmenys, subjektai ir organizacijos, nurodyti pirmiau minėtame sąraše, atitinka ... m. d. Tarybos reglamento (EB) xxxx/200X dėl ...³⁹... straipsnyje nustatytus kriterijus, todėl jie remiantis pirmiau nurodytu sprendimu įtraukti į to reglamento XX priede pateiktą sąrašą. Reglamente numatyta, *inter alia*, išaldyti visas lėšas, kitą finansinį turtą ir ekonominius išteklius, priklausančius atitinkamiems asmenims, subjektams ar organizacijoms, ir nustatyta, kad jiems negali būti sudaryta galimybė tiesiogiai ar netiesiogiai naudotis lėšomis, kitu finansiniu turtu ir ekonominiais ištekliais.

Atitinkamų asmenų, subjektų ir organizacijų prašoma atkreipti dėmesį į galimybę kreiptis į atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) kompetentingas valdžios institucijas, nurodytas reglamento XX priede pateiktose interneto svetainėse, kad gautų leidimą naudoti išaldytas lėšas būtiniausiems poreikiams ar specialiems mokėjimams (plg. reglamento XX straipsnius).

Atitinkami asmenys, subjektai ar organizacijos gali pateikti prašymą Tarybai, kartu su pagrindžiančiais dokumentais, persvarstyti sprendimą įtraukti juos į pirmiau nurodytą sąrašą.

³⁸ OL L

³⁹ OL L

Tokie prašymai turėtų būti siunčiami šiuo adresu: Council of the European Union, General Secretariat, DG C Coordination Unit, Rue de la Loi 175, B-1048 Brussels.

Atitinkamų asmenų ir subjektų dėmesys taip pat atkreipiamas į tai, kad jie turi galimybę apskūsti Tarybos sprendimą Europos Sąjungos Bendrajame Teisme laikantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 275 straipsnio antroje pastraipoje ir 263 straipsnio ketvirtoje bei šeštoje pastraipose nustatytų sąlygų.

Įrangos, kuri galėtų būti naudojama vidinėms represijoms, sąrašas

(X) straipsnyje numatyta įranga vidinėms represijoms

„1. Šaunamieji ginklai, šaudmenys ir susiję priedai:

1.1 šaunamieji ginklai, nekontroliuojami pagal ES bendrojo karinės įrangos sąrašo ML 1 ir ML 2 punktus;

1.2 1.1. punkte išvardytiems šaunamiesiems ginklams specialiai sukurti šaudmenys ir specialiai sukurti jų komponentai;

1.3 taikikliai, nekontroliuojami pagal ES bendrąjį karinės įrangos sąrašą.

„2. Bombos ir granatos, nekontroliuojamos pagal ES bendrąjį karinės įrangos sąrašą.

„3. Šios transporto priemonės:

3.1 specialiai riaušėms malšinti sukurtos ar pritaikytos transporto priemonės su įmontuota vandens patranka;

3.2 transporto priemonės, kurios yra specialiai sukurtos ar pritaikytos elektros srove atremti užpuolimus;

3.3 transporto priemonės, kurios yra specialiai sukurtos ar pritaikytos užtvaroms šalinti, įskaitant statybos įrangą su balistine apsauga;

- 3.4 transporto priemonės, specialiai sukurtos kaliniams ir (arba) sulaikytiesiems vežti ar pervežti;
- 3.5 transporto priemonės, specialiai sukurtos mobiliosioms kliūtims išdėstyti;
- 3.6 3.1–3.5 punktuose nurodytų transporto priemonių komponentai, specialiai sukurti riaušėms malšinti.

1 pastaba. Šis punktas netaikomas transporto priemonėms, specialiai sukurtoms gaisrams gesinti.

2 pastaba 3.5 punkte terminas „transporto priemonės“ apima ir priekabas.

„4. Šios sprogstamosios medžiagos ir susijusi įranga:

- 4.1 Įranga bei prietaisai, specialiai sukurti sprogimui sukelti elektrinėmis arba neelektrinėmis priemonėmis, įskaitant uždegimo įtaisus, detonatorius, uždegiklius, stiprintuvus ir detonavimo virvę, bei specialiai sukurti jų komponentai; išskyrus įrangą bei prietaisus, specialiai sukurtus konkrečiai komercinei paskirčiai – naudojant sprogstamąsias medžiagas įjungti kitą įrangą ar prietaisus, kurie neskirti sprogdinti (pvz., automobilio oro pagalvės pripūtimo įrenginiai ar gaisro gesintuvų jungiklių elektros viršįtampio iškrovikliai), arba palaikyti jų veikimą.
- 4.2 Linijiniai sprogstamieji užtaisai, nekontroliuojami pagal ES bendrąjį karinės įrangos sąrašą.
- 4.3 Kitos sprogstamosios medžiagos, nekontroliuojamos pagal ES bendrąjį karinės įrangos sąrašą, ir susijusios medžiagos:
- amatolis;
 - nitroceliuliozė (su daugiau kaip 12,5 % azoto);
 - nitroglikolis;
 - pentaeritritolio tetranitratas (PETN);
 - pikrilo chloridas;
 - 2,4,6-trinitrotolenas (TNT).

„5. Ši apsauginė įranga, nekontroliuojama pagal ES bendrojo karinės įrangos sąrašo ML 13 punktą:

5.1 Neperšaunama ir (arba) neperduriama šarvuotė;

5.2 Neperšaunami ir (arba) nuo skeveldrų apsaugantys šalmai, apsauginiai šalmai ir skydai gintis nuo riaušinių bei neperšaunami skydai.

Pastaba. Šis punktas netaikomas:

- specialiai sporto veiklai sukurtai įrangai;
- darbo saugos reikalavimams atitikti specialiai sukurtai įrangai.

„6. Mokytišaudyti iš šaunamųjų ginklų skirti simulatoriai, nekontroliuojami pagal ES bendrojo karinės įrangos sąrašo ML 14 punktą, ir specialiai jiems sukurta programinė įranga.

„7. Naktinio matymo ir terminio vaizdo įranga bei vaizdo skaisčio stiprintuvai, išskyrus kontroliuojamus pagal ES bendrąjį karinės įrangos sąrašą.

„8. Spygliuotoji viela.

„9. Kariniai peiliai, kovos peiliai ir durtuvai, kurių ašmenys ilgesni kaip 10 cm.

„10. Specialiai sukurta šiame sąrašė nurodytų gaminių gamybos įranga.

„11. Šiame sąrašė nurodytų gaminių kūrėmė, gamybai ar naudojimė skirta specifinė technologija.